

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravnništvo v Katoliški tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne sprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 — h
četrt 6 — h
mesec 2 — h
V upravnštvu prejemam:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 — h
četrt 5 — h
mesec 1 — h
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 95.

V Ljubljani, v soboto 26. aprila 1902.

Letnik XXX.

Slovensko-nemška zveza na Kranjskem.

Tržaška »Edinost« in po njej praška »Politik« prinesla je, govore o liberalni slovensko-nemški koaliciji na Kranjskem, tudi vest, da je bila pred to koalicijo zvezana z Nemci tudi naša stranka. To je nekaj novega za nas. Niti »Slov. Narod« ni še očitel nam direktno, da smo bili spojeni z Nemci. In vendar »Narod« ni posebno izbirčen v bojnih sredstvih zoper nas.

Mi bi se s tem ne pečali, da bi i praška »Politik« ne bila prinesla te vesti in nas glede bratstva s kranjskimi Nemci postavila v jedno vrsto z slovenskimi liberalci.

Konstatujemo najprvo, da je bila v deželni zbornici do leta 1895 jedna slovenska stranka s skupnim klubom, v katerem sta bila rajni Klun in dr. Žitnik, Tavčar in Hribar. Na drugi strani bili so pa Nemci. V klubu slovenskem pa ste bili dve struji, struja Hribar-Tavčarjeva, takozvana narodno-radikalna, in pa struja konservativna, katere vodja je bil Klun in Detela. Ako so bile difference med tema dvema strujama in so se te difference pojavile v zbornici, tedaj se je nemška stranka veleposestva odločila sedaj na eno ali drugo stran. Pisane, formalne alijance z nemškim veleposestvom kot stranko ni imel nikdo.

Naša stranka ni bila nikdar vezana na kakšne dogovore z Nemci, kakor je vezana sedanja Tavčarjeva stranka. Zato pa pričakujemo, da »Edinost« prekliče podtikanja, da smo imeli mi kedaj kakšen dogovor z Nemci. Če so predstavniki konservativne slovenske struje kedaj glasovali tako kakor Nemci, bi morali očitati i Italijanom v drž. zbornici, da so zvezani s Slovenci, ker so glasovali za Celje z našimi poslanci.

Drugo je skupno glasovanje v gotovih slučajih brez vsake obveznosti, kakor se je semtertja pripetilo v dež. zbornici kranjski pred letom 1896, drugo je zopet alijanca slovenskih liberalcev z nemškimi veleposestniki od l. 1896 naprej, alijanca, ki temelji na gotovem pisanem dogovoru, katerega sta podpisala prvaka Tavčar in Hribar.

Če je ta alijanca tako nedolžna, tako malo obvezna, kakor se je svoj čas pisalo od liberalcev, zakaj se ni obelodanila? Ne

vemo sicer za vse točke te »kupne pogodbe«, vendar nekaj točk nam je znanih in te lahko povemo, ne da bi se bali ugovora. Ena točka je ta, da Nemci volijo iz cele zbornice v dež. odbor slovenskega liberalca. Kot nasprotno uslugo pa voli dež. odbor v dež. šol. svet enega slovenskega liberalca in enega Nemca. Do ut des.

Dežela daje enako subvencijo nemškemu in slovenskemu gledališču. Do ut des. Liberalna slovenska stranka je zavezana, da ne bode uvedla samoslovenskih uličnih napisov v Ljubljani. Sicer je hotel župan Hribar nekoliko nagajati, ali njegovo trmoglavost so mu ukrotili. Sicer so uvedli v Ljubljani tekom nekaj let petero vrst uličnih tablic, končno je pa vendar obveljala dr. Tavčarjeva in Nemcev zahteva. — Tudi Hribar je vezan po pismeni slovensko-nemški politični pogodbi. — To je le nekaj točk iz te slovensko-nemške pogodbe.

Ta pogodba je koncem lanskega leta potekla, a se je zopet ponovila. Kakšno je besedilo te pogodbe, ne vemo. Ne bilo bi napačno, ako bi jo objavil »Narod«. Tudi ne vemo, je li koncept nemški ali slovenski. Domnevamo pa, da je diplomatski jezik te »konvencije« nemški.

Vprašamo pa sedaj pisca v »Edinosti«, naj nam razodene tisto konservativno-slovensko alijanco z Nemci, ki bi temeljila na kakšni taki pisani konvenciji.

Dokler tega ne dokaže, moramo prosvedovati z vso odločnostjo, da naš narodni ščit stavi v eno vrsto z narodnim ščitom slovenskoliberalne stranke. Na ščitu te stranke je na javnem mestu že drugič nalepljena pogodba, ki nosi častitljiva imena dr. Schaffer in Freiherr v. Schwegel poleg dr. Tavčarja in Ivan Hribarja.

Te alijance ni moči zatajiti nikomur in če ima za javnost g. Hribar še tako narodne govore, odgovornosti za to alijanco se ne reši nikdar. Tavčar je županu Hribarju v javni občinski seji zaklical: »Če se je kaj grešilo (namreč glede nemške zveze), grešilo se je skupno, hinavščine pa ne potrebujemo«. Pa tudi stranka je soodgovorna za to alijanco, ker s pasivnostjo daje potuho vodstvu, da se v to alijanco vedno bolj uživlja, in bojimo se časov, ko se pojavi stranka v mestih, katero bodo nazivljali Nemci »die deutschfreundlichen Slovenen«.

Zle posledice te koalicije se kažejo na vseh koncih in krajih. Preveč jih je, da bi se spuščali v podrobnosti. Naštejmo le glavne.

1. Gospodar politične situacije na Kranjskem je baron Schwegel in dr. Schaffer, oziroma nemška stranka, ki zastopa ne prav 4% prebivalstva.

2. Slovenska liberalna stranka je politični ujetnik barona Schwegla in dež. vlade. Naklonjenosti teh dveh faktorjev si ne sme slov. liberalna stranka napraviti, drugače pade v popolno onemoglost.

3. Naravna posledica tega sitnega položaja je, da hoče liberalna stranka z vsemi mogočimi sredstvi se razširiti na škodo druge slovenske stranke in se tako v dohodnem času emancipirati jerobstva barona Schwegla. Divja agitacija, »farška« gonja, osebni napadi, politična zakulisna intriga, vse se uporablja, da bi zlezli na vrh, da bi ne trebalo na vse večne čase služiti kot slovenski privesek nemškemu grajščaku.

4. Ker se tako z vsemi sredstvi bojuje slovenski liberalizem za svojo eksistenco in stavlja stranko nad koristi skupnega slovenstva, potem ni čuda, da se izgublja nacionalni princip v liberalni stranki.

Nekaj se jih je v večletnem boju zoper našo stranko že tako uživel v to alijanco, da mislijo v resnici, da je rešitev naroda odvisna le od »Narodovega« liberalizma. Drugi treznejši in razsodnejši v narodno-napredni stranki vidijo, kako bohotno in neovirano se razvija nemštvo v slovenski krajini, in morajo gledati, kako morajo njih prvaki stiskati roke tem nemškim pionirjem, ker so — njih zavezniki.

Ta čut zavisnosti od nemške pomoči potiska vse narodne elemente v nam nasprotni stranki v neko resignacijo, da prepuščajo teren pristašem na nemškoprijaznem krilu svoje stranke. Žalostno ali resnično!

Tak je dejanski položaj. Mi imamo sedaj dvojno nalogo: 1. odbijati divje naskoke liberalizma na našo stranko, ki se pojavljajo v napadih na osebe in na institucijo na verskem, kulturnem in gospodarskem polju. 2. dvigati narodno slovensko zastavo, katero je z velikim hrupom in šumom razvijala »absolutno narodno-radikalna stranka«, ki je pa po zvezi padla v močvirje oportunitizma.

Upali smo še do kratkega časa, da se

valovi strasti pomire v nasprotni nam slovenski stranki na Kranjskem, in da narodnomisleči elementi v ti stranki dobe krmilo v roke, ter z delom za narod ustvarijo, ako ne skupno, pa vsaj paralelno akcijo slovenskih strank. Izkušnje zadnjega časa pa so nas napravile še bolj skeptične, da domnevamo, da Tavčarjeva in Schweglova zvezda še ne zaide. Upamo le to, da slovenski narod preboli i to politično bolezen brez znatne škode. Upamo tudi, da slovenska stranka, ki išče zaveznikov pri nemških grajščakah zoper drugo slovensko stranko, ne odide zasluženi usodi. Da jo zaloti zaslužena usoda čim prej, zato bomo i mi skrbeli.

Možem pa, ki nastopijo proti sedanjim nemškutarski struji v lastni stranki, bomo radi podali svojo desnico v pomoč. Prepričanja v verskosvetovnem naziranju ostaneta tudi pozneje še dva in mi bomo vedno stali odločno za katoliška načela, ljubezen do naroda pa nas mora privedi do tega, da kulturnih in gospodarskih institucij ne podiramo za to, ker jih čuva nasprotna stranka. To pa dela ravno slovenskoliberalna stranka nam nasproti. Kdor v nam nasprotni slovenski stranki ne odobruje taktike »Narodove«, ne soglaša s slovenskonemško zvezo in želi, da se najdejo vsi narodnomisleči elementi v delu za narodno obrambo, ta naj zapusti ta oportunistični tabor in naj se ne straši terorizma. Mi nismo nesposobni, ker skrb za blagor naroda nam narekuje ljubezen do njega.

Agitacija proti katoliški cerkvi.

Veliko hrupa! Koliko je sadu od te agitacije? Mi nimamo nobenega vzroka, da bi vsenemškim časopisom sploh še kaj verjeli. Saj vidimo, da se ti gospodje že med seboj ne smatrajo več za resne, častne in verodostojne. Vendar samo zaradi zanimivosti priobčujemo številke, katere razglasa zopet glasilo vsenemške zveze.

Schönerer trdi, da se mu je za odpad od Rima od konca l. 1900 pa do februarja l. 1902 oglasilo s Češkega 4923 oseb, z Dolnjeavstrijskega 503, z Morave 142, s Štajerskega 212, s Koroškega 15, z Gorenjeavstrijskega 10, iz Šlezije 16, s Tirol-

LISTEK.

Pritožba

slovenskega liberalizma Njeni svetlosti Lunj.

Vaša svetlost!

Čisto nič nimam proti temu, ako nam včasih sploh ne pokažete svetlega Svojega obraza. To je v naravi utemeljeno, in jaz, kakor Vam je morda znano, spoštujem naravne zakone, in sicer samo te. Proti njim še z nobeno stranko nisem sklenil kompromisa, ker ga namreč ne morem. Kar se tiče zakonov zdrave pameti, narodnosti... No, pa' to ne spada sem, ali pa le v toliko, v kolikor v Vašej državi ni narodnostnega vprašanja in bi nam, ako bi živeli na luni, narodna ideja nikoli ne mogla delati takih sitnosti, kot nam jih dela tu na nesrečni zemlji.

Toda pustimo taka neplodovita premišljevanja. Kaj nas briga narodna ideja, nas in pa Vašo svetlost? Ali nekaj družega je vprašanje glede kompromisa. Ne da se tajiti,

da živimo v dobi kompromisov. Kompromis v deželnem zboru kranjskem Vam je gotovo znan, tudi ste brez dvoma slišali o kompromisu glede Celja, ki bi se bil skoro sklenil, da je avstrijski politični svet, v kolikor ima opraviti s tem vprašanjem, poslušal mene. Tako pa so le dejali, da me Vi trkate, iz kompromisa pa ni bilo nič, razun če morda upoštevamo tisto blamažo, katera takim predlogom naknadno sledi v veliko jezo tistih, ki so jih stavili. Tako je bilo s kompromisom glede Celja.

Nekaj čisto družega pa je z Vašim kompromisom z zemljo. Glasom tega kompromisa imate dolžnost, da svetite zemlji v po koledarju natančno določenih nočeh, ako niso oblačne.

S tem si prvič prihranijo občine precejšnje svote za razsvetljavo, ker v nočeh, v katerih svetite, ni treba niti električne niti druge luči. Drugič so nekateri zemljani vajeni, ob Vašem svitu zapuščati razne gostilne, kjer so si z mojo politiko, pivom, vinom in smodkami bistrili duhove. Tretjič Vas nujno potrebujejo pesniki. Zemlja ima pravico za-

htevati, da strogo držite ta kompromis. O bistvu tega kompromisa ne bodem govoril, ne bodem razpravljaj, da ima od njega prav nič. O tem ne bodem govoril, saj imamo tudi v deželnem zboru kranjskem kompromis, od katerega pa zopet kranjska zemlja nič nima; ker pa tudi Vi nimate od njega nič, potem se ta kranjski kompromis z Vašim kompromisom na zemlji ne da primerjati.

Tudi nam zemljanom prav čisto nič mari, ali imate kak dobiček od kompromisa ali ne, držati ga morate, in sicer tako, kakor je sklenjen. Vi pa tega niste storili. Dne, ali prav za prav v noči 22. aprila 1902 zatemnili ste svoje lice, postali ste črni. Koliko mojih učencev, ki so v Vašem svitu hoteli iskati gostilne, da bi v njih praznovali velikaneko, presijajno zmago, katero so dosegli moji pristaši 21. aprila letos v Ljubljani pri občinskih volitvah, koliko teh navdušenih mož, pravim, pogrešalo Vas je na svoji poti.

Ali tudi to bi Vam odpustil. Kar pa je popolnoma neodpušljivo, je dejstvo, da ste postala črna. Ali ne veste, da je to barva

klerikalizma? Ali ste se že tudi Vi poklerikalili? Tega bi od Vas res ne bil pričakoval! Kolikokrat ste razsvetljevali pot mojim pristašem, ko so se polni navdušenja za mojo sveto stvar vračali domu iz hiš, v katerih so ob pivu in vinu prižigali razun smodk tudi svetle luči svoje politične modrosti. Ali jih niste nikoli poslušali? Se niste prav nič od njih naučili? Kako je na Španskem in v Belgiji, to so mojim pristašem znane stvari, katere bi Vam bili lahko povedali. Tudi klerikalnega zmaja na Kranjskem bi Vam bili pokazali. Da kedo tega vidi, za to je namreč treba posebne iluminacije, katero moji privrženci ob takih urah vedno imajo. In sedaj greste in se poklerikalite! Na svetu res ni zanesljivosti. Za Vas bi bil zastavil glavo, če bi jo imel, da ne pojdete med klerikalce. In vendar ste to storili ravno sedaj, ko stopamo klerikalnemu zmaju na glavo. Sijajna zmaga v Ljubljani in pa v Radečah, ali to ni zarija boljše bodočnosti? Navzlic temu pa ste sprejeli klerikalno barvo!

Proti temu protestuje kar najodločneje slovenski liberalizem.

skega 50, s Solnograškega 6, s Kranjskega 1 in iz raznih krajev 5 oseb. Pri superintendanci dunajski se je vsega skupaj prijavilo 1329 oseb, pri gorenjeavstrijski 357, pri moravskošleski 666, pri gališki 94 in pri starokatoliški na Moravi 1213. Med njimi niso le bivši katoličani, ampak tudi židje, ki so šli kajpada tudi »proč od Rima.«

To so ljudje, kateri so bili le po imenu katoličani — kateri so namreč bili katoličani — čitatelji hujskajočih liberalnih in nacionalnih časopisov, ljudje, kateri se niso udeleževali cerkvenega življenja, moške, kateri so v politiki nastopali proti katoličanstvu in se vkljub katoliškemu svojemu imenu zaganjali v cerkev s tako besnostjo, kakor n. pr. naši »Narodovci«. Ti so po hujskanju hoteli cerkvi zadati grozen udarec s tem, da so javno od nje odstopili, ter potegnili za seboj še svoje nedolžne rodbine.

In kaj so v resnici dosegli? Katoliški cerkvi so storili to uslugo, da vsaj nje ne bo mogel nihče dolžiti, če bodo svojo kulturo kazali tako, kakor kak Wolf ali Schalk. Cerkev obžaluje njihov korak zaradi njih samih, ne zaradi sebe. Protestantje pa sami z jako mešanimi čustvi gledajo te proslite. Kar je med njimi honetnih ljudi, niso posebno veseli tega po lažeh in narodni nestrpnosti pridobljenega prirastka. Saj kdor odpade od Kristusovega namestnika, da se vrže v naročaj Schönererju ali Wolfu, pač ne more biti prešinjen od posebno globokega verskega prepričanja.

Koliko se jih je pa vsled škandaloznih dogodkov v vrstah vsenemcev že skesalo, tega pa g. Schönerer noče povedati.

Državni zbor.

Dunaj, 25. aprila.

Danes je zbornica skoraj prazna; celo bivši trgovinski minister dr. Baerenreither, ki slovi kot eleganten in stvaren govornik, ima komaj 20 poslušavcev, ko govori o kartelu »cukrovarnikov«. Vsa razprava pri poglavju »indirektnih davkov« se večinoma suče v tem vprašanju. Že včeraj je češki poslanec Heimrich sprožil to vprašanje, s katerim so se danes bavili tudi dr. Urban, Kittel in dr. Bärenreither.

Na dnevnem redu so carina in indirektni davki.

Carina.

Uvozna carina je leta 1901 znesla 111.904.800 K; za letos se dohodki carine proračunavajo na 100.159.100 K, troški pa na 6.365.000. Razni manjši dohodki pod tem naslovom znašajo 2.250.000 K. Številke kažejo, da so dohodki carine za tekoče leto znatno manjši od prejšnjih let, to pa zaradi manjšega uvoza kave in italijanskega vina. Sicer pa to ne vpliva na proračun avstrijske državnih polovice, ker se ves prebitek carinskih dohodkov porabi za skupne potrebe obeh državnih polovic, kar je nečuvna krivica za našo polovico.

Poročevalec dr. Menger naglašja v svojem poročilu, da so mnoga carinska skladišča jako neprimerna. V mnogih krajih celo takih skladišč ni, vsled česar imajo večje stroške trgovci in konsumentje. Tudi je carinski red iz l. 1835 že jako zastarel ter ne odgovarja sedanjim razmeram. Zato se vladi priporoča, naj izdela nov carinski red.

Indirektni davki.

V razpravi so danes tudi indirektni davki. Vsi indirektni davki, ako vštejemo tudi carinske dohodke, so za letos proračunjeni na 905.714.637 K, in so torej več nego trikrat višji od direktnih, ki znašajo 278.235.600 K.

Od indirektnih davkov donasajo državi največ užitninski davki od žganja, vina, piva, sladkorja itd. Leta 1900 so užitninski davki donesli državi 293.866.000, lani 296.852.100 K, za tekoče leto se proračunavajo na 318.732.100 K. Ta višji dohodek je posledica zakona z dne 8. julija 1891, s katerim se je zvišala žganjarina za 20 vinarjev. Ker pa se je od žganjarine deželam odkazalo 19.200.000 K, država nima posebno višjega dohodka od žganjarine. Leta 1900 je dobila država od žganja 71.878.529 kron, lani 79.267.154, za tekoče leto se državna žganjarina proračunava na okroglih 90 milijonov kron, od katerih dobe dežele 19.200.000.

Dohodki od drožij se proračunavajo na 830.000, kontrolne pristojbine 600.000. Dac od vina in mošta je lani znesel 11.291.488 K, za tekoče leto država proračunava 11.050.000.

Od piva je država l. 1900 dobila dca 72.995.341, za tekoče leto je v proračunu 77.800.000 K. Iz države se na leto izvaža piva okoli 600.000 hl. Posl. dr. Fuchs je v odseku predlagal, naj država tudi od dohodkov od piva primerno svoto prepusti deželam.

Od mesa je država l. 1900 dobila 14.840.000, za tekoče leto je v proračunu 15.550.000 kron.

Davek od sladkorja je l. 1900 državi nesel 94.500.000, za letos je v proračunu 95.900.000 kron.

Mineralno olje je leta 1900 doneslo državi 19.640.572, za tekoče leto se proračuni 17.400.000.

Užitnina od drugih porabnih predmetov se za leto 1900 proračunava na 1.469.000 kron.

Užitnina v zaprtih mestih se proračunava na 6.356.000, razni drugi dohodki na 1.777.100 kron.

Vsi užitninski davki torej znesejo za tekoče leto 318.732.100, upravni troški pa in odškodnine 55.541.150, torej bi znašal čisti dohodek 263.190.950 kron.

Sol. Dohodki od soli se proračunavajo na 45.912.000, troški na 9.689.000 kron. Izdelovanje soli znese okrog 8 milijonov. V odseku so razni poslanci zahtevali, da se mora znižati cena soli.

Finančni minister je odgovoril, da bi država zgubila 7 do 8 milijonov, ko bi se kuhinjski soli cena znižala le za 4 vinarje. Glede cenejše živinske soli pa se vrše obravnave z ogrsko vlado. Cena kajnita pa se zaradi prevoznih stroškov po besedah fin. ministra ne more znižati.

Odsek pa v raznih resolucijah priporoča vladi, naj se cena živinske soli zniža od 10 na 6 kron; da se zniža cena kajnita, naj država v svojo upravo prevzame prodajo soli in tako povsod določi enake cene.

Tudi tobakarji državi vsako leto plačujejo lepe davke. Leta 1900 je država prodala raznega tobaka za 209.826.200 kron; za tekoče leto se dohodki od tobaka proračunavajo na 220.101.200 kron. Ker pa smodke ne rastejo na smrekah, ima država tudi precej stroškov, ki se za tekoče leto proračunavajo na 87.893.000. Čistega dohodka od tobaka ima država 132.208.200 kron, torej skoraj trikrat več, nego od zemljišč.

Raznih smodk je država n. pr. l. 1900 prodala 956.060.000. Na glavo prebivalstva se je razdelilo 50 smodk, 114 cigaret, 965 gramov tobaka za pipe in 50 gramov tobaka za nosove.

Koleki. Finančna uprava proračunava za letos za 44.590.000 kron kolekov, takse na 5.300.000 in razne pristojbine na 98.555.000 kron. Vsi dohodki te skupine bi torej znašali 146.445.000, stroški 3.323.333 kron.

Tudi loterija donasja državi lepe dohodke. Za tekoče leto se dohodki proračunavajo na 30.535.000, stroški na 18.534.840 kron. Od l. 1885 ostaja državi pri loteriji čistih 14 do 17 milijonov.

Mitnice donasajo državi malo čez 2 milijona kron; za tekoče leto se dohodki proračunavajo na 2.071.900, stroški na 38.500 kron.

V odseku je poročevalec Schraffl zahteval, naj se s 1. julijem z ozirom na sklep poslanske zbornice državna mitnina odpravi. Ta predlog je ostal v manjšini s 7 proti 18 glasovom.

Konečno ima država okoli 2.220.000 kron od prodaje žganih pijač na drobno.

Razprava se danes vrši malo hitreje. V parlamentarnih krogih si še vedno ubijajo glavo, kako bi pospešili proračunsko razpravo, da bi poslanska zbornica vsaj do 10. junija dovršila poleg proračuna tudi zakona glede obdačenja vozniških listov in borzne trgovine z žitom na obroke.

Kvotna deputacija.

Avstrijska kvotna deputacija je imela včeraj popoldne daljšo sejo. Načelnikom je bil izvoljen grof Schönborn, njegovim namestnikom vitez Jaworski in poročevalcem zopet dr. Beer. Poročevalec na-

svetuje, naj se od 1. jul. 1902 do 31. grud. 1909 določi kvota 65:6:34:4. Poslanec dr. Foßl meni, da je prezgodaj govoriti o kvoti, ker nagodba ni zagotovljena in sploh ni še gotovo, ako ostane skupno carinsko ozemlje. Govornik želi, naj vlada pojasni sedanje stanje obravnave z ogrsko vlado. Poslanec Kaiser dostavlja, da sta kvota in nagodba v najožji zvezi in da o kvoti ni govora, dokler ni gotova tudi nagodba. Sicer pa govornik zahteva kvoto 50:50. Ako deputacija ta predlog odkloni, naj se število prebivalstva določi za merilo kvote.

Ministerski predsednik dr. pl. Körber odgovarja, da utagnejo obravnave z ogrsko vlado glede nagodbe biti v kratkem končane. Dalje izjavi, da se kvota ne sme spravljati v zvezo z nagodbo. To vladno stališče se nam ne zdi pravo. Sicer kvota državnopravno ni v nobeni zvezi z pogodbenimi zakoni, toda stvarno je ravno kvota merilo obostranskih gospodarskih in moralnih močij. Vsaka nagodba je bila še na škodo Avstriji in le boljša, pravičnejša kvota more Avstriji dati nekaj odškodnine. Sicer pa naj bi se kvota vendar enkrat določila po stalnem ključu.

Posl. Povše naglašja, da je predlagana kvota za Avstrijo krivična in naj bi se določila po razmerju prebivalstva.

Baron Schwegel meni, da je avstrijska kvotna deputacija že lani sklenila svoje predloge, o katerih zbornica ni še obravnavala; torej ni treba novih sklepov. Teh misli sta tudi ministerski predsednik in član gosposke zbornice baron Sochor.

Posl. Kaiser pa zavrača, da je izvoljena nova kvotna deputacija, ki ni vezana na prejšnje sklepe. Parlament se sicer ni bavil s kvotnim vprašanjem, to pa zato, ker bi bila poslanska zbornica gotovo odklonila določeno kvoto.

Dr. Menger priporoča trdno podlago za kvoto. Ta bi bila razmerje konsuma soli in tobaka.

Ta podlaga pa se nam zdi jako »vegast«. Kvota določa prispevke obeh državnih polovic za skupne državne potrebe, ki so troški za armado, za vnanje in skupno finančno ministerstvo. V tem oziru imajo Ogrji vplivnejšo besedo, nego Avstrijci. Torej bi bila pravična kvota vsaj 50:50. Ker pa je treba upoštevati, da je število ogrskega prebivalstva nižje, nego avstrijsko, in so tudi gospodarske razmere sedaj še za avstrijskimi, moral bi se račun za kvoto sestavljati iz raznih faktorjev. Najprvo bi se carinski dohodki morali izločiti iz pokritja skupnih stroškov, ker avstrijska polovica dobi na leto nad 100 milijonov kron na carini, dočim ogrska povprek le 15 milijonov. Konečno pa samo konsum soli in tobaka, kakor meni dr. Menger, ne more biti pravo merilo za finančne moči obeh državnih polovic.

Pri glasovanju je obveljal predlog poročevalcev, ker so za predlog poslanca Kaiserja glasovali le Foßl, Zedtwitz, Kramar, Povše, Menger in Kaiser.

Odgovor posl. Maliku.

Včeraj je poslanec Žičkar stvarno odgovoril na nekatere trditve poslanca Malika v razpravi o direktnih davkih nastopno:

Poslanec Malik trdi, da duhovščina plačuje premalo davkov. Temu nasproti konstatujem, da to ni res. Duhovščina plačuje vse davke, tudi osebno dohodarino in rentni davek, povrhu pa še krivični davek v verski zaklad. Duhovščina torej razmerno več plačuje, nego drugi. (Pritrjevanje.)

Poslanec Malik trdi, da duhovščina v celi državi ne priznava in ne naznanja pravih svojih dohodkov. Rekel je, da mora to vedeti vlada. Mogoče, da morda vsak duhovnik ne pove vseh svojih dohodkov do zadnjega vinarja; to pa se gotovo dogaja tudi pri drugih stanovih. Toda odločno moram zavračati sumničenje, češ, da vsi duhovniki sploh tako delajo. (Pritrjevanje.)

V dokaz svoje trditve se poslanec Malik sklicuje na gospoda dekana v Lipnici in župnika v Št. Vidu. Jaz ne poznam razmer v Lipnici in Št. Vidu. Pa recimo, da bi bilo res, kar trdi Malik o dekani v Lipnici, iz tega pa ne more sklepati, da vsi duhovniki tako delajo. Poslanec Malik trdi, da imajo duhovniki v Lipnici dohodke od 280 krstov, 289 vpeljevanj, 130 porok (smeh), 255 po-

grebov, 48 letnih prečenj, 600 maš, iz zbirke za božji grob, majske pobožnosti itd. itd.

Poslanec Malik trdi, da so mu to povedale pobožne duše. To je pač smešno. Gospod Malik je član cenilne komisije in bi moral varovati uradno tajnost. Sicer pa zbirke za božji grob, majske in adventne pobožnosti ne pograbiyo duhovniki, marveč porabijo za cerkvene potrebe. In če se nabira denar za smodnik, tega gotovo duhovniki ne dobé. Iz tega je razvidno, da trditve poslanca Malika izvirajo, ne rečem, iz hudobnosti, ampak iz velike njegove nevednosti. (Pohvala.)

Mažarske klevete.

(iz Zagreba.)

V zadnjem času so Mažari nenavadno vznemirjeni. Narodnostno gibanje na Ogrskem jih je spravilo v ogenj. Boli jih silno, da tudi že zunanji svet ne veruje nič več v njihovo do nedavna tako slavljeno viteštvo. Znano je, kako so zbesneli proti nadškofu Štadlerju, ker je povedal resnico, da so Mažari največji protivniki Hrvaštva. Hudujejo se tudi na Nemce, ker so hoteli letos priti obiskat svoje soplemenike na Ogrsko. V svojih časopisih se pa ne jezijo samo, nego tudi grozijo, da bodo vsakega pogazili, ki bi se upal »preganjati Mažare iz osvojene zemlje«, ali ga bodo pa izgnali, da ne bode mogel več nagajati. Seveda pri tem ne pomislijo Mažari, da bi jim ostala zemlja precej prazna, ko bi zares izgnali vse svoje protivnike, saj ima le teh več nego njih. »Quem deus perdere vult, dementat« moglo bi se reči tudi o Mažarih, kajti, kar zdaj oni počno, pomenja zares že zbesnelost. In ker si v tej zbesnelosti že ne morejo drugače pomagati, so začeli svoje slovanske, nemške in romanske sodržavljane klevetati, češ, da nimajo nobenega smisla več za Ogrsko in da so se izneverili vladajočemu habsburškemu rodu. Tako pišejo pa zato, da bi se mislilo, češ, da dinastijo morejo pod sedanjimi okolnostmi vzdržati le Mažari.

»Edinstvo narodne volje« pravi neki mažarski list, je izraženo po navadi v kroni, toda Ogrska je v tem izjema. V njej se vernost dinastije ne nahaja samo v spoštovanju pravnega položaja, nego tudi v spoštovanju sile mažarskega naroda. Ogrske nemažarske narodnosti pa gredo med tem po svojem lastnem potu ter v zvezi s svojimi zunanjimi rojaki gledajo, kako bi prišli pod suvereniteto drugih kron. Nemška akcija gravitira v Berlin, rumunska v Bukarešt, slovanska v Petrograd, a italijanska (tukaj mislijo Italijane na Reki!) v Rim. Jasnó je tedaj, da so akcije nemažarskih narodnosti poizkusi odcepljenja od ogrske krone, tedaj — antidinastične. Iz tega sledi, da mora dinastija v ogrski politiki gledati na to, da čim bolj ojačuje mažarsko plemo. Narodnostna akcija je prišla tako daleč, da more dinast pričakovati vernost edino le od mažar. naroda. V slučaju kakšne evropske krize je čisto logično, da bodo težnje narodnosti udarile proti dinastiji ter jo vrgle s prestola, a Mažarom bi bila takrat naloga braniti dinastijo. (Morda tako, kakor v Debrecinu leta 1849!) Ali ako dinastija ne pohiti v pomoč Mažarom in ne podpre razvitka in uvrščenje mažarstva, potem bodo Mažari preslabi, da ob svojem času zaduše antidinastične narodnostne zahteve. Potrebno je samo vedeti, kaj se godi preko oceana v Ameriki. Tamkaj ogrske nemažarske narodnosti kar hite v krilo tujih dinastij. Ogrski nemški izseljenci padajo v roke velikonemške propagandi, ter so vsi stopili v nemški »Verband«. Ravno takšni antidinasti so Slovaki, celo tudi ameriški Hrvati, ki se oklepajo slovanskih društev in odcepljujejo od Habsburžanov. Slovaki hite v shizmo, a ogrski Rusi stoje z dušo in telesom na strani Rusije.

Vse te narodnosti pripovedujejo v Ameriki, da so jih doma Habsburžani upropastili, da jih preganjajo s pozivi v vojaštvo in da so zato morale pobegniti kot berači v Ameriko. Rusija troši tamkaj za ogrske Slovane silno denarja, a potem je čisto naravno, da jih trga iz krila habsburške monarhije. Ogrske narodnosti so že večkrat odločno izjavile, da niso nič sprejele od Rusije, toda Mažari imajo dokaze (?), da so sprejemale denar. Na antimažarski pokret

preko oceana je opozoril Mažare prvi pokojni Mac Kinley, ko je bil še odvetnik. On je posebno simpatiziral z Mažari ter jim odprl oči. (Kako da od vsega tega niso videli nič avstro-ogrski konzuli?) Mažari imajo pismene podatke, ki dokazujejo, da so Slovaki prehajali v pravoslavje, in da so sprejeli od Rusov šole (katere jim doma Mažari zapirajo in celo slovaške knjige žgo) cerkve in denar. Rusija troši silne denarje za Slovake, ali večkrat pride do svojega cilja za prav malo ceno. Kolikokrat se zgodi, da ruski duhoven s sladkorjem ali z rakijo primami Slovake v svojo cerkev, jih tam prekrsti in potem postanejo iz njih vneti Rusi. Torej: Dinastiji ne ostane nič drugega, nego podpreti Mažare, da vzdrži sebe!

V tem smislu pišejo zdaj skoro vsi mažarski časopisi. Zares grdo opravilo so prevzeli na se, ki jih pa gotovo ne bode rešilo nesreče, katere se tako boje. Krivica je bila še vselej kaznovana, a tako se bode zgodilo tudi Mažarom, če se v svoji politiki ne vrnejo na pot pravice. Čudno je, da se ne čujejo učiti iz zgodovine. Tako ošabno je govoril tudi Košut leta 1848 na početku revolucije ter hotel zatreti vse nemažarske narodnosti. Ko je začela pa njegova moč pojemati, se je obrnil tudi na nemažarske narode za podporo, toda le ti so ga pustili na cedilu.

Kaj ni to lep nauk za ohole mažarske državnike, da se še za časa sporazumejo z nemažarskimi narodi, da vsi zajedno in složno branijo svojo domovino proti zunanjim sovražnikom, saj potem domačih ne bi bilo.

Nemški liberalci na delu.

Predvčeranjim se je zbralo pod vodstvom posl. Voelkja in Derschatta kakih deset nemškoliberalnih in nacionalnih poslancev ter baje do 1500 strankinih zapnikov Nižje Avstrije v St. Hipoldtu, da, kakor se glasi v sprejeti resoluciji, izrazijo zaupanje vsenemški stranki povodom glasovanja o Stürgkhovi resoluciji in izstopa iz konference načelnikov levičarskih strank. V resnici so imeli liberalci, kot dr. Ofner, ki je vodil zborovanje, pri tem vse drug namen. V prihodnji jeseni, če ne prej, se namreč vrše na Nižjeavstrijskem deželnozborske volitve in liberalci bi radi v nekoliko pomnoženem številu zlezli v parlament. Ker so pa iz lastne moči docela preslabi, da bi se jim kedaj posrečil tak poskus, jeli so se bolj približevati k nemškim nacionalcem, da z njih pomočjo dosežejo svoj namen. Shod je res pokazal, da so ti elementi v boju za toli „zatiranje“ nemštvo, še bolj pa proti kršč. socialcem popolno edini. Najbolj je ropotal na tem shodu posl. Derschatta, predmet njegovega govora pa so bili edino le kršč. socialci, ki so edini zakrivali poraz v celjaki zadevi, ker niso hoteli Lahom ugoditi glede premestitve hrvaške gimnazije iz Pazina.

S takimi »izdajicami« ujaljeni nemški ponos ne more več hoditi one poti in prišlo je do ločitve. No, to je veselo dejstvo, nemški nacionalci imajo sedaj prosto roko. Politike postulatov ne poznajo, čeravno beradijo pri Koerberju za blizu 100 milijonov, in borili se bodo posebno za svobodno šolo in svobodne učitelje. Govorili so še: Volk o učiteljih in volitvah, Kienmann, ki je dokazoval, da so kršč. soc. pristni klerikalci in kot taki »podivjajo javno življenje«, Drexel, ki je pravil, da so tu zbrani dobri kristjani, ki se ne borijo proti veri in njenim služabnikom, marveč le proti »politiškemu lopovstvu, ki zlorablja vero«, o ljubezni in resnici je govoril dr. Sylvester, Dötz pa navduševal za skupni boj vseh liberalno mislečih elementov.

K sklepu jih je domači pesnik Keim osrečil z deklamacijo najnovejše »Mladi Avstriji«, in navdušenje je bilo nepopisno. Razšli so se zborovalci po polnočni uri navdušeni in prepričani, da v prihodnjem deželnozborskem volivnem boju ne prodre niti en »klerikalec«.

Poljaki o trozvezi.

V eni zadnjih številčk se poljski list »Nowa Reforma« obširneje peča s trozvezo in izjavlja mej drugim, da noben Poljak ne sme odobriti aliance z državo, v kateri krona

sama odobruje protipoljski zistem in pozivlja na boj proti svojim sodeželanom. Bliza se sedaj delegacijsko zaseda je, pravi nadalje ta list; sedaj je čas vprašati poljske člane avstrijske delegacije, če se vjema z njih narodnim ponosom, da bi glasovali za obnovev zveze z Nemčijo, ki je ravno v zadnjem času pokazala, kako smrtno sovraži vsak poljski pokret, in ali ni narodna dolžnost vsakega zavednega Poljaka, da z vsemi silami prepreči obnovev trozveze. Stvar je čisto jasna: Ali se izjavimo solidarne s Poljaki v Prusiji in moramo tedaj pobijati zvezo z Nemčijo, ali pa glasujemo za to alianco in s tem pokažemo, da za zatiranje rodne brate v Prusiji nimamo nikakega sočutja. Tretje je nemogoče. — Dvomimo, da bi ta resen opomin toliko vplival na člane poljskega kluba v delegaciji, da bi se držnili katero ziniti proti zvezi z Nemčijo, ker proti glasovati si itak nihče ne bo upal, menda niti tedaj ne, če bi se tudi z rojaki v Galiciji tako postopalo, kot z onimi v rajhu.

Pročodrinsko gibanje v Galiciji.

V zadnjem času se je tudi v razna gališka mesta priklatilo več protestanskih agitatorjev iz Prusije, da delajo tam propagando za »Proč od Rima.« Najbolj čudno pri tem pa je, da najdejo ti rovarji mogočno oporo v ondotnih državnih oblastvih. Pred kratkim iz Nemčije v Stanislavo došli pastor Zötkler je takoj dobil pri namestništvu avstrijsko državljanstvo. Dotični je v neprestani zvezi z Gustav-Adolfovim društvom in je iz Berolina že poklical pastora pomočnika, ki žnjim razširja pogubno delovanje. Da razširjanje protestanskih brošur ne igra ravno najmanjše vloge, se ume samo po sebi.

Vspreh slovaških poslancev v ogerski državni zbornici.

Slovaški poslanec Ružiak je v ogrski poslanski zbornici, kot smo že omenili, pred nekaj dnevi zelo vneto zagovarjal zahtevo svojega zatiranega naroda po ustanovitvi srednje šole za Slovake. Mož s svojim govorom sicer ni imel toliko vspeha, da bi se že v doglednem času ustanovila slovaška srednja šola, pač pa ne smemo prezreti moralnega vspeha njegovega govora. Slovaške »Narodne Novine« pišejo v tem oziru: Posl. Ružiak je lahko zadovoljen z vspehom svojega nastopa. V državnem zboru je sicer propadel s svojim predlogom, toda resen odmev tega govora se že čuje v ogrskem časopisju. Tako trdi »Budap. Hirlap«, da se »panslavizem« mej Slovaki vkljub temu širi, čeravno nimajo nobene šole, in da imajo Rumuni, ki v mladosti pohajajo edino le v mažarske šole, najboljšo inteligenco. Mej vrstami se tu pač lahko zasledi vprašanje, če je umestno i nadalje odrekati srednje šole nemažarskim narodom. Košutovo glavno glasilo izjavlja, da je neodvisna stranka za izvedbo narodnostnega zakona. V zbornici se je nadalje mažarski poslanec Szabó izjavil proti nesmiselni mažarizaciji slovaških elementarnih šol. Ružiakov glas torej ni zgrešil svojega namena, ker je celo pri intolernantnih Mažarih vzbudil začudenje, ko so čuli, da Slovaki nimajo nikakih šol.

Francoski škofje in parlamentarne volitve.

Omenili smo že, da so mnogi francoski škofje povodom jutrišnjih parlamentarnih volitev izdali posebna pastirska pisma, v katerih vernikom pojasnujejo veliko važnost sedanjega volivnega boja in jih navdušujejo, da store v polni meri svojo dolžnost. Sicer so posebno židovski liberalci posneli iz pisma škofa v Tarentaise, da je duhovščini prepovedano, vmešavati se v sedanjo volivno borbo, in so jeli iz tega sklepati, da se katoliki letos sploh ne udeležijo volitev. Resnica je kajpada ravno nasprotno. Morda je sicer res, da je ta ali oni cerkveni knez svetoval duhovščini, naj se sama preveč nikar ne eksponira, toda vsi brez izjeme pa žele, da store katoličani vso svojo dolžnost. To se razvidi posebno iz pastirskega pisma nadškofa v Chambéry-ju, monsgr. Hautina, ki je metropolit zgoraj imenovane škofije.

Tu se glasi mej drugim: Odvrnite, kolikor je v vaši moči, velike nevarnosti svoji domovini, ki jo ljubite. Otrsite se mrzlot in z navdušenjem ter modrostjo izpolnite svoje državljanske dolžnosti. ... Vprašam vas, li nima kristjan v Franciji res nikakega interesa za tako važna vprašanja, kakor so: sloboda vesti, pouka, združevanja in izobraževanja? In ker ve, da bo s svojim glasom odločil njih rešitev, ali ni prisiljen misliti na obračun, ki ga bo moral nekega dne dati pred najvišjim Sodnikom o tako usodnem činu za narod in cerkev? Jaz se oproščam svoje odgovornosti, ko vas resno opozarjam v tem trenutku na eno najsvetejših dolžnosti. Krščanski volivci, gotovo ne pretiravam, ko izjavljam, da je usoda dežele v vaših rokah. Poslušajte glas modrih, poslušajte glas sv. Očeta, najboljšega prijatelja naše Francije! Kaj zahteva od nas že toliko let? Duha discipline, odstranitev osebnih idej in združenje vseh moč reda, da se zagotovi mirna zmaga vere in svobode.

Skoro v istem smislu piše svojim vernikom škof v Belleyu, monsgr. Luçon. Polaga jim na srce, naj dobro premislijo, komu oddajo svoj glas; naj se ne dajo zapeljati od ljudi nereda, brezboštva, nenravnosti in sovraštva, marveč naj volijo može načel, katerih preziranje je največja nesreča za vse narode.

Knez Henrik Reuss in Prusija.

Pred nedavnim umrli knez Henrik XXII. je bil odločen nasprotnik Prusije. Od njega izhaja znani izrek: Bismarck tu nima nič govoriti. Svojemu zastopniku v zveznem svetu je dal določen ukaz, da mora glasovati proti vsaki predlogi, ki bi izšla od Prusije, ter je istotako prepovedal udeležbo ob 25-letnem državnem jubileju. Posebno zanimivo je to, da je nekaj tednov pred smrtjo odločno prepovedal nabiranje prispevkov v Avstriji za pročodrinsko gibanje.

Upor v Kini.

V istem okraju, kakor pred leti, se je po poročilu Reuterjevega urada pojavil te dni nov upor, ki ga vodi kitajski častnik Hungming. Uprl se je rod Taiping v pokrajini, ki so na Kitajskem najbogatejše, kar se tiče poljedelstva in obrtnosti. Poleg tega treba vedeti, da biva tu rod, ki je bil od nekda uporen in ga niti Kitajci, niti Mandžu niso mogli nikdar podjarmiti, in na katerega se posebno sedaj pritiska z vso mogočo silo, da iztisnejo iz njega denar za vojno odškodnino. V revoluciji so sedaj tri provincije, namreč Kwangsi, Kwangtung in Hunan. Vstahi so že zasedli nad 30 mest in vasi. Oboroženi so z Mauserjevimi puškami in samokresi. V posebnem oklicu se navaja namen temu vstanku: 1. strmoglavljenje dinastije Mandžu; 2. ustanovitev nove dinastije pod kitajskim cesarjem; 3. pomoč zatiranim; 4. uvedba reform; 5. varstvo trgovine; 6. ustanovitev treh vlad v imenovanih treh pokrajinah s cesarjem v Kantonu in podkraljema v Kwangsi in Kweichou; 7. prebivalstvo na zahodu se ne sme nadlegovati.

Iz brzojavk.

Tirolski deželni zbor se bo sešel, kakor poroča »Il Popolo«, dne 3. junija. Laški poslanci bodo toliko časa nadaljevali obstrukcijo v deželnem zboru, dokler se ne ugotovi njihovim zahtevam po avtonomiji. — V katoliških semeniščih na Ruskem Poljskem se bodo odeslej skušnje vršile v ruščini. — Termenska kupčija. Agrarci v avstrijskem državnem zboru zahtevajo, da se načrt zakona o terminski kupčiji uvrsti v razpravo o proračunu poljedelskega ministerstva. Skoro gotovo se tej zahtevi ugoti. — Pri dopolnilni deželnozborski volitvi v češkem okraju Litoměř-Polička je prodr pri ožji volitvi samostojni kandidat Mladodeh Dostal s 1711 glasovi proti 893, ki jih je dobil protestanski kandidat agrarec Šplichal. — Izseljevanje v Ameriko. Pri naborih v raznih severo-ogrskih okrajih se je pokazalo, da je pobegnilo do dve tretjini vseh stavodolžnih maladeničev v Ameriko. — Oporazu venezuelskih čet pri Maturinu se poroča, da so ga zakrivali vojaki sami, ki so po padcu generala Castillo prestopili k vstašem in odrekli častnikom vsako pokorščino. — Zaupni shod

Wolfovcev se vrši danes v Brnu, kjer bo Wolf pojasnil dogodb zadnjega časa in se skušal opravičiti. — Španski kralj Alfonso se je predvčeranjim prvič udeležil ministerskega sveta. Ministerski predsednik Sagasta mu je izrazil čestitke svoje vlade. — Wolfovci in sladkorni kartel. Budimpeštanski listi vedo poročati, da je dobil upravnik »Ost. Rundschau« od kartela 12.000 kron; od teh jih je pa vknjižil kot »posojilo« le 8000 K. Druge je menda spravil. Imenovani listi trdijo, da bo Wolf sedaj zopet odložil mandat. Če bo le res!

Naši frančiškani na Nemškem.

Dümpfen 23. aprila. Svojo prvo postajo Oberhausen sem včeraj zapustil. Mesto je jako lepo, ima 45.000 prebivalcev, dve tretjini katoličanov, ostali so protestanti. Versko življenje katoličanov je res, kakor sem slišal in sam opazoval, vzorno. Da bi jih videli in slišali v cerkvi! V nedeljo jutraj je bila prva sv. maša ob 5. Med sv. mašo so glasno vsi molili sv. rožni venec, potem litanije. Brez rožnega venca in molitvenika ne pride nihče v cerkev. Cerkev je bila dopoldne vedno polna. In šolska sv. maša! Gospod učitelj pride s svojimi gojenci v najlepšem redu in miru v cerkev, kjer ima šolska mladina posebni prostor pred presbiterijem, in kleči ves čas na majhnih klečalih. Učitelj kleči med njimi kakor dobri pastir in moli »naprej«. Vmes pa se razlega enoglasno petje iz nedolžnih grl. Nihče ne gleda drugam, kakor na altar. Tu ni slišati tistega nepotrebnega kašljanja, tu lahko poklekneš na tla, ki so snažna, ker nihče ne pljuva na tla. Pri nas so pa včasih cele luže po tleh! Ljudje hodijo radi pogosto k spovedi, vsi brez izjeme, odlična gospoda kleči okrog izpovednice med priprotim narodom. Pri neki izpovednici sem videl vse polno samih mladenčev in mož, bilo jih je gotovo 200. To so bili sami Poljaki, katerih je v Oberhausnu okrog 3000. Na izpovednici je bil napis: »Poljski spovednik«. Izpovedal jih je nemški duhovnik, ki zna poljski. Slišal sem, da jih je vsako soboto in nedeljo mnogo pri izpovedi. Kaj pa »naši«? Prišli so sicer, a ne v tolikem številu, kakor sem pričakoval po napovedanem izreku, ki mi je naznanjal, da je v Oberhausnu okrog 300 Slovencev. Mnogi so se namreč vrnili v domovino ali pa šli dalje čez morje v Ameriko, ker ni več zaslužek tako dober, kakor preje. 5 mark na dan, nekaj manj ali več in če je zraven družina, potem stanarina, hrana in davek, potem ne ostane mnogo, ker je vse drago. Okrog sto jih je vendar porabilo dano priliko, da so se lahko izpovedali v materinem jeziku. Nekaj pa jih ni prišlo, dasi sem jih povabil v njih stanovanjih. Moja sodba je ta: Tisti, ki gredo v tujino, niso prav vsi najboljši elementi, nekateri so izgubljeni že preje in se še bolje zgube. Besede božje ne slišijo nikdar, ker je ne razumejo ali je nočejo poslušati, v cerkev ne hodijo, in se tako popolnoma poživinijo. Tako je povsodi! Ko sem pa imel popolne v krasni cerkvi govor, so bile klopi popolnoma polne. Marsikateremu so igrale solze v očeh, ko je zopet poslušal božjo besedo v sladkem materinem jeziku. To je bilo zares ginljivo! In kako navdušeno so potem prepevali pri litanijah: »Marija k tebi uboge reve!« Peti, da, peti znajo Avstrijci (tako imenujejo Slovence), so rekli Nemci. Da bi le znali vsi tudi tako lepo živeti! Znanec pa dobi človek povsodi.

Po litanijah so me pred cerkvijo kar obkolili. »Gospod pater! Vas pa poznam; kaj ne da ste bili že pri nas v Stangi pri sv. Antonu?« — »Jaz pa sem pri tistem kamnu krščen, kakor gospod pater,« kliče drugi. In tretji se oglasi: »Jaz sem Vas pa videl v Ljubljani pri »šlečkajnarjih«. Ali imajo tukaj lepe cerkve, pa vse drugačne mašne »plajše« (mašni plašči v gotični obliki in v obliki sv. Bernarda skoraj popolnoma ogrinjajo mašnika) in »letarje« na vso moč lepe in ozaljšane!« je hitel pripovedovati nek postaren delavec iz Žužemberka. Vsedli smo se na »električno«. Električno železnico vidiš po teh krajih skoraj povsodi. Vožnja je jako po ceni. Za deset vinarjev se pelješ uro hoda. Tu je promet; vse polno dimnikov, tovarn, železnica povsodi. Vlak drvi za vlakom. Vozovi so jako udobni in pripravi, in sprevodniki silno postrežljivi in uljudni. Končam. Če bom utegnil, se bom še kaj oglašil od tam, kjer vlivajo topove, če ne še preje.

P. Klement.

Dopisi.

Gorje pri Bledu. (Razno.) V preteklih dneh smo živeli v samih občnih zborih, kjer smo poslušali poročila o našem društvenem življenju in delovanju.

Hranilnica in posojilnica obhaja ravnokar 7letnico svojega obstanka. 1. maj l. 1895 je bil rojstni dan tega do-

mašega denarnega zavoda, ki dela čest gorjanski občini. Prav je povedal poročevalec na letošnjem obnem zboru g. župnik I. Ažman, da smemo z veseljem in ponosom ozirati se nazaj na kratko preteklost domače hranilnice, pa tudi z veseljem zaupanjem gledati v bodočnost, zakaj številke govore, da nas pri tem delu spremlja blagoslov božji in pa zaupanje ljudstva.

Saj so v načelnstvu razun enega ali dveh še prav tisti možje ki so l. 1895 stali ob zibelki.

V l. upravnem letu se je denarja vložilo 55.167 94 K, izposodilo pa 28.291 50 K, čistega dobička 116 94 K.

Lansko, 7. upravnem letu, pa se je vložilo 73.372 89 K, izposodilo pa 50.638 07 K, čistega dobička 1830 25 K. Vseh vlog skupaj je bilo koncem lanskega leta 216.929 K 36 h, posojil 205.220 K 65 h, čistega dobička 6293 K 37 h.

V odbor so bili voljeni vsi stari odborniki, na čelu jim župan g. Jak. Žumer. — Tudi »Čebelica« skromno sicer pa prav pridno zbira vinarje in kronice. V 4 mesecih so vložili mladeniči in dekleta nekaj nad 800 K. Kje bi bile te krone, ko bi marljivo čebelica vsako nedeljo ne razpela svojih perotnic, tam po lepi novi dvorani, kjer imajo družbe svoje shode.

Na letošnjem obnem zboru hranilnice se je tudi že izražala želja, naj bi se obresti od vlog povišale od 4 na 4½, od sto. Če se, da hodo vrli blejski klerikalei tam v fari zapuščenega sv. Martina ustanovili svojo hranilnico, kjer bodo obresti po 4½, od sto. Če bodo Blejci res taki tiči, gotovo mi ne bomo zaostali. Zatorej, Blejci, hitite!

Za danes bodi dovolj, prihodnjič povem kaj o bralnem društvu, ki je tudi v preteklem mesecu imelo svoj redni letni občni zbor.

Cesta iz Sp. Gorij v Zg. Gorje je bila na nekaterih mestih tako ozka, da bi se težko srečala dva enovprežna vozi. Zdaj so jo znatno razširili.

V Vintgarju je letos življenje, da gotovo se nikdar tako. Delavcev notri kar mgoli. Zanimivo je videti, kako se višje in višje vzdiguje nad šumom mogočen zid iz betona. Pravijo, da mora 1. julija že stedi turbina, ki bo gonila elektriko tje gor na Hrušico.

Nove hiše tudi tukaj rastejo kakor gobe po dežju. Opažati je to posebno v bližini bodoče železniške proge.

Drevje je še le ta teden šlo v cvetje, torej malo pozneje kakor v nižjih krajih. Če bo Bog dal tako ugodno vreme kot je zdaj, bo letošnja letina dobra v vsakem oziru.

Iz Metlike, 25. aprila. Pretekli teden je prišel sem deželni kontur nem. vit. reda baron de Fin. Od tod je obiskoval župnije nem. reda po Belokranjskem. V nedeljo se je zopet povrnil nazaj na Dunaj.

Zgradba tukajšnje unijske cerkve je letos toliko napredovala, da je dovršen že tudi zvonik. — Tudi zgradbo do cela nepotrebnega mestnega mlina so pričeli.

Lepo je napredovala tukajšnja »Hranilnica in posojilnica« v preteklem letu. Kakor kaže računski sklep, je pristopilo lanske leto 71 novih udov. Izstopil je en sam. Koncem računskega leta je imela posojilnica 373 članov. Promet v računskem letu je znašal 478.251 K 20 h.

Ravno tako lepo se razvija tudi »Kmetijsko društvo« ki ima svoje prostore v krásni hiši »Hranilnice in posojilnice.« Sklepom računskega leta je štela zadruga 398 članov; 31 jih je na novo pristopilo. Denarni promet je bil 105 179 98 K. Čim hujši so torej nasprotniki zadrugne misli, tem bolj se oklepajo obeh gospodarskih zavodov vsi dobromisleči in jim odgovarjajo z dejanjem. In tako je prav.

Iz Železnikov, 24. aprila. (Papeževa slavnost) Mej tisoči, ki so proslavljali veseli dogodek, da je Leon XIII. prišel petindvajseto leto svojega vladanja sv. cerkve, smo bili tudi železnikarji. Bralno društvo je priredilo veselico, katere začetek je otvorila lepa živa slika: »Slava Levu XIII.« Bili so zastopani narodi zemlje okoli prestola sv. očeta, ki so navdušeno peli papeževo himno. Nato ste sledili dve igri: »Pravica se je izkazala« in »Stera škrtaja«. Priznati moramo, da ne bi nikdar pričakovali, da zamorejo ljudje, katerim je le jako redka prilika nastopati kot igralcem, s toliko dovršenostjo igrati.

V obeh igrah nismo opazili ničesar, kar bi bilo spominjalo, da so se igralci svoje vloge le mehanično priučili. Kretanje, izgovarjanje, vse je bilo naravno in dajalo igrarja pravi značaj. Opazili smo tudi nove kulise, ki so delo domačina Iv. Mlakarja, ki ima za g. Jos. Levičnikom največjo zaslug, da se je izvedel program. Tako se giblje naše ljudstvo, dasi ga tare skrb za vsakdanji kruh. Dobro ve, da je to edina pot do rešitve, ako se združi, in to zamore le, ako ima nekaj skupnega, za kar se navdušuje. Žal, da pogreša voditelja!

Od Sv. Petra pri Mariboru 25. aprila. Prevzvišeni gospod knez in škof Mihael so nam v nedeljo dne 20. aprila blagoslovili krásno podobo svete družine, katero so si župljani oskrbeli po trudu in požrtvovalnosti svojega blagega gospoda župnika in duhovnega svetovaleca Martina Jurkovič. Med milo ubranim zvonjenjem in daleč odmevajóimi streli smo proti 10. uri v procesiji, v kateri so štirje možje nesli krásno ovencano podobo, mil. g. kneza in škofa spremili v cerkev, kjer so najprej podobo slovesno blagoslovili. Potem so prevzvišeni vladika ob asistenci d. g. prelata in stolnega dekana K. Hribovška, stolnega župnika Bohinjca in kanonika Mlakarja ter mnogo drugih gospodov duhovnikov služili slovesno sveto mašo. Po dokončani najsvetejši daritvi so prevzvišeni v poljudni in ganljivi besedi vernike vzpodbujali in vneli k gorečemu češčenju in zvestemu posnemanju svete družine nazareške.

Popoldne so pred. g. prelat in stolni dekan K. Hribovšek opravili pete lavretanske litanije, pri katerih so bili navzoči tudi mil. g. knez in škof. Med tem nas je zunaj cerkve čakal silno ganljiv prizor. Matere so namreč zelo mnogoštevilno pripeljale ali prinesle svoje majhne otročiče, da bi jim jih premilostni nadpastir blagoslovil, kar so tudi milostljivo storili. Konečno so prevzvišeni še obiskali zavod dč. šolskih sester, katere so premilostnemu knezu in škofu na čast priredile kaj ljubko in prijetno zabavo. Njih gojenke so namreč predstavljale najprej svetega apostola Pavla v slikah z živimi podobami, potem igrokaz s petjem: »Odpadnikova sestra.«

Iz Amerike, March, Bridgeville, Allegheni, 28. marca (Razno.) G. Miroslav Koren je prejel od prijatelja misijonarja v Ameriki pismo, iz katerega podajemo tu nekaj od stavkov:

Moram reči, da mi ni bilo žal in mi danes ni, da sem prekobil tisto atlantiško mlako in stopil v Kolumbijo. Seve, i tukaj imajo »rože trnje«, tudi v Ameriki nekateri najde »Maleriko«. Vendar pa, kedor ima na pravem koncu glavo, in zna plavati čez Savo, lahko najde tukaj »molzno kravo«. Pa zakaj naj ti modrujem tukaj? Gotovo ipak ti zanimanjem čitaš in motiš, kako plešemo mi po američanskem glumišču ter korakamo orjaškim skokom na čelu (sem hotel reči: na strani) civilizacije. Še Vaš minister Goluchowski se nas boji. Avstrijska država podala je desnico našemu Korelnu (Schwabu). Celo tisti nemški Vili poslal je brata Henrika na pustni bal v Washington. — Ali sta ga žehlala z našim Tedjem! (— Theodor Roosevelt). Mi ga navadno imenujemo: »Our Teddy« — naš Tedi. Sedanjí naš predsednik Tedi bi se na vse kriplje prikupil rad ljudstvu z namenom, da bi ga prihodnjič iznova izvolili za prezidenta. Možno, da se mu posreči. William Jennings Bryan (izgovori: Bi:žen) demokratski kandidat, kateri je pri zadnjih dveh volitvah delal toliko hrupa in zagovarjal tisti »16 : 1« ali pristo srebrno veljavo in govoril »kakor da bi rožice sadile«, nima dosti upanja. Še jaz sem ga bil šel poslušati, ko je govoril po gledališčih.

Danes (Veliki petek) dežuje ves dan. Snega nič. Obakrat sem se potil idoč na pošto. To zimo imeli smo tukaj za par dni nekamo pol čevlja snega. Vrabci so se jeli ženiti. Žabe tudi poskušajo regljati. In deklice so začele brskati po livadah obsojnih iskajoč motovilca.

Dandanes jaz ne dobivam nikakih listov s Kranjskega. Čemu tudi? Saj imamo tukaj 5 slovenskih listov in ti nam preskrbe po glavne novice iz »te stare domovine«. Potem imam hrvatski list »Napredak«, nemške in angleske... oh to je berila... za jedno »polno čitalnico«! Istinito! Človek veemu temu ne more nikakor biti kos — in da ima v časopisih noč in dan — nos.

Jaz bivam na deželi 12 angleških milj ven od Pittsburga. Tukaj mimo tečejo tri različne železniške proge in »stritarke«. Lahko bi služboval v mestu, ali mene veliko bolj veseli dežela. Pittsburg in Allegheni se skupaj držita in imata čez pol milijona ljudi. — Jaz imam tukaj precej Slovencev (so Gorenjci, Dolenjci, Notranjci, Štajerci, Korošci, Tolminci), dosti Nemcev, malo Hrvatov, mnogo Slovakov, Poljakov, Čehov, Italijanov, veliko Litvancev, nekaj Francozov, Ogrov in Ircev... včasih še kak črnc (niger) zaide v cerkev. — Pridigujem navadno slovenski, nemški in angleški.

Izpred sodišča.

Na bratca ni pazil. Janezek Rant, 14 let star, zelo šibke postave, iz Zalega loga, je dobil nalogo, drva nabirati in na bratca 4letnega Jaketa paziti. Bratec je vestno nanj pazil, a ko ga je videl iti proti domači hiši, se ni zanj več brigal. Ob 6. uri pride domov; ko pogreše Jakoba, gre do ga iskat in ga najdejo mrtvega v vaškem potoku. Ko ga predsednik vpraša, če je kriv smrti, reče Janezek: Kaj bom jaz kriv, nesreča je »tla«. Sodišče ga je oprostilo.

Žganje je tu njega govorilo. Kofendrožev Tone, na Primskovem doma, se je moral zagovarjati radi javne nasilnosti. Dne 8. suša po noči je dvema orožnikoma nagral, se v nju zaletaval, ko je bil že vjet, je ušel itd. Obtoženec se ne more ničesar spominjati in trdi, da je »žganje govorilo in delalo«. Predsednik sočutno obžaluje, da ne more žganja kaznovati, in obsodi našega Kofendroževga Toneta na 3 meseca zapore, ki se dopolni še z enim postom in trdim ležiščem na teden.

Požrtvovalni prijatelj. Jože Hafner, Janez Habjan, Fran Bertoncelj, Jan. Jugovic, J. Jazbec in Avgust Hafner iz Godešić so se v neki gostilni v Škofji Loki napili »korajze« in so se šli nato na trg »postavljati«. Avgust Hafner je mislil Škofjelečanom najbolj s tem imponirati, da je iz dna svojih pljuč zavriskal. Ker to ni v soglasju z raznimi paragrafi policijskega reda, ga je redar lepo opominjal, da naj raje molči. Ker ni hotel Avgust Hafner o tem nič slišati, ga je redar povabil na poset v stražnico. A sedaj bi morali videti prave prijatelje! Komaj so zaslišali te osodepolne besede, se vsak hitro obesi na roko našega Avgusta in mu z lepo prigovarja, da naj gre domov! Ker je imel redar popolnoma drugo pot kakor naši prijatelji, je energično protestiral, nakar so ga obkolili in pritisnili na zid. Še le, ko je prišel še drugi redar na pomoč, posrečilo se je dobiti dva prijatelja Avgusta Hafnerja. Obtoženi se izgovarjajo, da se je aretirani Avgust nanje obesil in da so ga hoteli »domov« spraviti. Obravnava se nadaljuje. Obtoženi Bertoncelj je smatral vso zadevo za premalenkostno in sploh ni prišel k obravnavi.

Meščanski klub.

Meščanski klub je imel sinoči v »Katol. Domu« svoj občni zbor. Otvoril ga je predsednik g. Lednik z nagovorom, v katerem je naglašal: Mladi naš klub se je vključ neugodnim razmeram iz malih začetkov povepel do veljave, ki mu zagotovi častni obstanek v dolgi vrsti društev stolnega našega mesta. Zbralo se je vsak večer v društvenih prostorih lepo število društevnikov, in poleg nekaj v večjem slogu prirejenih veselic priredili so se v zimski sezoni vsak teden prijateljski sestanki, ki so bili večinoma prav dobro obiskani in na kojih se je gojila prav neprisiljena, domača zabava. Da so ti zabavni večeri tako dobro uspeli, zato gre v prvi vrsti najtoplejša zahvala onim častitim damam in gospodom, ki so nam s predavanjem, petjem, igranjem na klavirju itd. preskrbeli tako lepe užitke in zabave. Zahvalo je dolžan klub tudi katoliški družbi za brezplačno prepušitev konferenčne sobe in večkrat tudi dvorane. Med letom je umrl g. Aleš Bergant, uradnik »Gospodarske zveze«. V znak sožalja so vsati društveniki s sedežev. — Tajnik g. c. kr. komisar Janežič poroča o društvenem delovanju. Odbor je imel vsak mesec redne seje. Jour fixe je bil vsak četrtek dobro obiskan. Predavanj je bilo pri teh zabavnih večerih sedem. Pozneje so namesto teh predavanj bila predavanja »Slov. kršč. zveze«, ker so člani »Mešč. kluba« v »Zvezi« predavali javno in se je klub teh predavanj udeleževal. Med predavanji »Meščan. kluba« je posebej omeniti predavanj gg. dr. Žitnika in dr. Pavletiča. S »Slov. kršč. soc. zvezo« je priredil »Mešč. klub« »Miklavžev večer«, ki je bil tako dobro obiskan, da je bila velika dvorana z vsemi društvenimi prostori premajhna za toliko udeležnikov. Predpustne zabave so bile jako animirane. Zahvaliti treba zato poleg gosp. predsednika še posebno gospo Hofbauerjevo. »Meščanski klub« se je vdeležil mnogoštevilno večera ob sestanku slov. krščanskomislečih dijakov. Sploh se je »Mešč. klub« ob vseh veseljih in žalostnih prilikah primerno udeleževal vseh važnejših prireditvah in s tem opetovano pokazal svoje katoliško in narodno prepričanje.

Poročilo blaginjaka gosp. Peterca je pokazalo tudi gmotni prospek društva. Število članov vedno narašča in društvo se je že popolnoma utrdilo.

Predsednikom je bil izvoljen soglasno velezaslužni dosedanjí predsednik gosp. Lednik, kateri je s svojim ljubeznivim nastopanjem društvo jako povzdignil in poživil.

Za odbornike so bili izvoljeni gg. dr. Iv. Brejce, Druškovič, A. Janežič, V. Köchler, dr. Fr. Pavletič, Al. Stare, Makso Jeglič, Fr. Leskovec, I. Pintar, Fr. Peterca in G. Pollak.

Takoj po obnem zboru je bila odborova seja, v kateri se je konstituiral odbor sledeče: Predsednik g. Alfred Lednik, podpredsednik g. dr. Janko Brejce, tajnik g. Anton Janežič, tajnikov namestnik g. Makso Jeglič, blaginjak g. Fr. Peterca, arhivar g. V. Köchler. Pregledovalca računov sta gg. dr. E. Lampe in A. Volta.

Tedenski koledar.

Nedelja, 27. aprila: 4. povelikonočna. Peter Kaniz.; evang.: Jezus obeta učencem sv. Duha. Jan. 16. — Ponedel-

jek, 28. aprila: Vital, Pavel od Križa sp. — Torek, 29. aprila: Peter m. — Sreda, 30. aprila: Katarina Sijen. — Četrtek, 1. maja: Filip in Jakob. — Petek, 2. maja: Anastazij šk. — Sobota, 3. maja: Najdba sv. Križa. — Solnce izide 1. maja ob 4:52. zaide pa ob 7. uri 3 min. — Lunin spremen: Zadnji krajec 30. aprila ob 11. uri 56 min. zvečer. — Dan zraste v maju za 1 uro 13 min. — Musica sacra v nedeljo, 27. apr.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo zložil Karol Santner, aleluja z verzikloma Anton Förster, ofertorij »Confitentur coeli« zl. Jurij Veselak. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo v F dur, zl. Fel. Uhl, graduale Aleluja »Confitentur coeli«, zl. A. Förster, ofertorij J. B. Tresch.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. aprila.

Slovanski časnikarski shod. Udeležniki slovanskega časnikarskega kongresa se že pridno oglašajo pripravljalnemu odboru v Ljubljani. Prišle bodo v Ljubljano takrat odlične slovanske osebnosti, zato je želeli, da se tudi slovenski časnikarji nemudoma odzovejo vabilu pripravljavnega odbora. Pripravljavni odbor bode preskrbel tudi stanovanja ter jih bode udeležnikom pravčasno javil. Delo časnikarskega shoda bode strogo stvarno in strokovno. Shod se bo bavil v vprašanji, ki zadevajo organizacijo slovanske žurnalistike. Potrebo tega povdarjajo že razni listi, posebno reški »Novi List«, ki pravi, da je treba izločiti vse, kar ne spada v novinarsko stroko kot tako. Na shodu ne sme biti političnih večin in političnih polemik, marveč take strokovne razprave v katerih so lahko vsi slovanski časnikarji edini. Kako kdo misli o staroslovanski liturgiji, rimski kuriji, srbsko-hrvatskem prepiru, strankarstvu na Kranjskem in drugih takih stvarah, to je čisto druga stvar, koja na kongres ne spada. To je pravo mnenje. Slovansko časnikarstvo potrebuje v prvi vrsti, predno mu je mogoče pokazati svoj vpliv, strokovne organizacije, ki bo za časnikarje skrbela, ker le tako si bo slov. časnikarstvo pridobilo moči, katerih potrebuje. — Ako se to na shodu v Ljubljani zgodi, potem je lahko slovansko časnikarstvo z letošnjim časnikarskim shodom zadovoljno.

Imenovanje. Današnja »Wiener Zeitg.« javlja, da je poljedelski minister imenoval tehn. vodjo g. Bohuslava Skalickega v Novem mestu za vinogradniškega nadzornika v IX. činovnem razredu.

Javno vprašanje gosp. dr. Požarju. »Sl. Narod« poroča, da je pri banketu, prirejenem na čast grofu Harrachu tudi g. ravnatelj dr. L. Požar kot zastopnik »Slovenske Matice« napil slavljenca. O tej napitnici pravi »Narod«: Govornik obžaluje, da nimamo Slovenci več nekdanjega plemstva, ki je vodilo narod v bojih proti Turkom, pospeševalo reformacijo ter podpiralo začetnike našega slovstva. Vprašamo torej g. dr. Požarja: Ali je res kot zastopnik »Slovenske Matice« to govoril?

Na sv. Višarjih se prične letošnje romanje dne 8. maja, na dan vnebohoda Kristusovega. Dne 4. junija bo mil. g. knezoškof dr. Jožef Kahn slovesno posvetil nova stranska oltarja.

Slovo od dr. Murka. Ker gre g. dr. Murko z Dunaja v Gradec kot redni učiliški profesor, priredita mu »Jugoslovanski klub« in »Mladenački klub« v ponedeljek 28. t. m. prijateljski večer za odhodnico.

Poročil se je danes v mestni župni cerkvi pri sv. Petru v Ljubljani lastnik tiskarne in bivši faktor našega zavoda, gospod Rihard Šeber z gospodično Hildo Velepidevo.

Važen shod v Celju. Jutri se vrši v Celju občni zbor političnega društva »Naprej«, ki bo posebne važnosti. »Domovina« pravi o namenu tega shoda: Časi so zdaj posebno za štajarske Slovence tako resnobni in narodnega ter političnega dela se je za nas v zadnjih letih toliko nakopičilo, da pač smemo pričakovati posebno obilne udeležbe zlasti v naši politiki in narodnostnih vprašanjih odločujočih faktorjev, kajti skrajni čas je, da oživi pri nas zopet ona

gibčnost, s katero smo si bili nekdanj pri-
borili lepih zmag in pospešili splošni na-
predek celjskega in obče štajarskega slo-
venstva. Zadnja leta pa smo bili žal v tem
oziru nekako malomarni, kar nam je škodo-
valo pri občinskih volitvah na Teharjih, pri
slovensko nemški gimnaziji v Celju in drugih
zadevah po vsem Spodnjem Štajaru. Te ne-
dostatke moramo zdaj temeljito izboljšati iz
naših vrst in v tem oziru vso našo organi-
zacijo popopolniti. V nedeljo, dne 27. aprila
moramo tedaj na novo določiti pot, po kateri
bomo hodili v prihodnosti ter složno in z
združenimi močmi delovali za občni blagor
in napredek našega naroda, bodisi v narodno
gospodarskem, političnem ali socialnem in
društvenem življenju.

Vzajemna zavarovalnica ima v
ponedeljek dne 28. t. m. popoldne ob 2. uri
v zavarovalniških prostorih svoj prvi občni
zbor, na kar njene člane opozarjamo.

Umrl je v Biški vasi pri Mirni peči na
svojem domu gospod Mat. Krevs. Ranjki
je pred letom dovršil gimnazijske studije v
Novem mestu z maturo. — V Ljubljani na
Starem trgu je umrla molarica gospa Jera
Hribar. — V Gradcu je umrl trgovec g.
Ivan Jamnik.

**Občinske zadeve in volitve ce-
lovške.** Iz Celovca, dne 25. aprila.
Prihodnji teden se vrše tu dopolnilne vo-
litve za obč. zbor. O kakem posebnem vo-
livnem gibanju pa doslej ni sledu. Značilno
pa je, da je mestni podžupan gospod dr. pl.
Metnic v zadnji seji pred volit-
vami stavil dva prav pomenljiva predloga:
naj se namreč ustanovi posebni „mestni svet“
(Stadtrath) in vpelje četrtakurija, to-
rež se razširi volivna pravica. To je torej
prav po vzorcu dunajskih krščanskih soci-
jalcev, katerih posnemalci naši naciona-
lci sicer ravno niso. IV. kurijo hočejo urediti
po vzorcu V. kurije za državni zbor. O teh
zadevah bo razpravljala pravni odsek. — V
sredo je bil volivni shod za tretji
razred. Sklicalo ga je »Komunalno društvo«,
ki ima vse-nemško vodstvo. Udeležba je bila
slaba, razgovori ne posebno važni in zani-
mivi. Zanimivo je bilo k večjemu to, da
so kandidature ponudili tudi
socialdemokratskemu ure-
dniku Rieseju. Ta jo je pa od-
klonil, ker je od nemških naciona-
lcev noče sprejeti. Od več strani se je
tudi reklo, da je »Komunalverein« prišel do
— bankrota. Kot kandidatje so se postavili:
dosedanja odbornika Čebul in Eckhardt pa
župan Neuner, ki je doslej bil izvoljen v
I. razredu. Ta pa je izjavil, da izvolitve v
tem razredu ne sprejme, ker se drži prvega
razreda. — Včeraj so zborovali socialni
demokratje, ki letos posežejo odločno
v volitve. Poročal je sodrug Riese, ki
je razvijal komunalni pogram social. demo-
kratov. Udeležba je bila boljša nego pri na-
cionalcih, katerih so bili mnogi nayoči, a
se niso zglašili. Soc. demokratje bodo gla-
sovali za listo: Riese, Čebul in Ehrhardt.

**Občni zbor »Dramatičnega dru-
štva«** bo danes ob 8. uri zvečer v gostil-
niških prostorih Narodnega doma. Volili se
bodo novi odborniki.

Iz parlamentarnih krogov se nam
piše: Po listih so nedavno nazivali polje-
dskega ministra Giovanellija »prijatelja
borzijancev«. To očitje je neosnovano.
Resnica je, da je baron Giovanelli prijatelj
kmečkega stanu. V zadnji seji narodno-
spodarskega odseka je odločno izjavil, da je
on za svojo osebo za to, da se blanko ter-
minska kupčija z žitom odpravi. Znano pa
je vsakemu, kdor količjak razmere pozna,
da ima poljedelski minister jako težko sta-
lišče, ker je, žal, preveč drugih ministerstev,
ki se nasproti kmečkim koristim zavzemajo
za druge stroke. V tem oziru lahko kažemo
na znani govor poslanc Pogačnika v prvem
branju proračuna. Tudi vesti o odstopu ba-
rona Giovanellija so neosno-
vane.

Iz Polhovega Gradca se nam piše:
V 91. številki »Slovenca« objavljena je bila
notica, da so blizu Litije prijeli nevarnega
človeka z imenom J. Potisek, ki je baje
doma iz Polhovega Gradca. Izjavljamo, da
se v celi župniji ne nahaja nihče s tem pri-
imkom in je imenovanec najbrže doma od

drugod. — Tu se je nedavno klatila mlada
trdna ženska, ki je govorila idrijsko narečje.
Pripovedovala je, da je dne 21. t. mes. ob
polnoči vpepelil požar v Spodnji Idriji 15
hiš in da je zgorela jedna odrasla ženska in
sedem otrok. S svojim lažnjivim pripovedo-
vanjem izvalila je mnogim strankam večje
in manjše zneske, katere so ji darovali iz
usmiljenja. Svarimo pred njo!

Prvi čebelni roj je zletel 25. t. m.
v Tunjicah Bil je nenavadno velik. Tako
zgodaj roja v Tunjicah še nikoli ni bilo.

Nova šola. Včeraj se je vršil komisi-
jonelni ogled za novo šolo v Toplicah pri
Zagorju. Stroški so proračunjeni na 90000
kron.

Realka v Idriji Poljedelsko mini-
sterstvo je izdalo dovoljenje, da se sme era-
rični svet zamenjati z onim, ki ga je mesto
v ta namen nakupilo, da dobi potrebno stav-
bišče.

»Štajerica« v kamniški okolici.
Poroča se nam, da so pričeli liberalci sedaj
po kamniški okolici širiti »Štajerica«. »Rodo-
ljub« jim je še premalo lažnjiv.

Ljubljanske novice. Barakoz a
mesarje zgradi na vrtu pisateljskega
društva na Poljanah g. J. Perdan. —
Neznano tat je vzel železniškemu uslu-
žbencu Janezu Štajaru na Resljevi cesti
štev. 7 iz zaklenjenih sobe 60 kron. —
Zrešilnim vozom je bil včeraj pra-
peljan v bolnico 70 let stari Franc Abčan.
Zgrudil se je nezavesten na tla na Rade-
ckega cesti. — Natopena tatica. Na
Rimski cesti pri Lahu je služila zadnji čas,
bivša prostitutka Marija Godec. Sinoči okolu
10. ure se je slišal krik na Mirju. Neki go-
spod je udrihal s palico po Mariji Godec,
ker mu je iz žepa ukradla 100 kron, a jo
je pri dejanju zasačil; denar ji vzel in Ma-
rijo Godec pretepel. Zasačeno tatico je stražnik
odvedel v zapor. — Aretiran prav-
dar. Včeraj se je prišel v pisarno k dr.
Majaronu kregat neki Ivan Bat radi izgu-
bljene pravde. Ker je v pisarni zmerjal in
razsajal, je bil aretiran. Mož, ki je baje
slaboumen, je zatrjeval, da njemu ni nič za
izgubljeno pravdo, ampak le za denar. —
Venec fig. Jernej Cermelj, proda-
jalec sadja, je opazoval Antona Pristavca,
ko je Pristavc obdvoval venec fig. Nakrat
je Pristavc imel pod jopičem venec fig in
šel proč. »Ne boš!« zavpil je Cermelj, »Po-
licaj! Fige mi je ukradel!« In Pristavc je
moral sladke fige dati nazaj, policaj ga je
pa odpeljal seboj. — Našla je Uršula
Florijančič zlat navesek, vreden 8 kron. —
Podsulo ga je. Pri izkopavanju pli-
novih cevij na Marije Terezije cesti je pod-
sulo delavca Jakoba Seliškarja. Teža zemlje
mu je zlomila nogo. Prepeljali so ga v bol-
nico. — Nove hiše. Na Opekarski cesti
prično z izkopavanjem tal za nove delavske
hiše. Ob Bleiweisovi cesti zgradi g. Al. Kor-
sika novo hišo, ob Miklošičevi cesti gradi
hišo g. Volavšek, ob Sodnih ulicah gospod
Vodnik in g. Stark. V teh hišah bodo sta-
novanja po dve sobi s kuhinjo, katerih ravno
sedaj zelo nedostaja, večjih stanovanj je pa
šest praznih. Razne stranke raje v okolici
stanujejo, nego bi si najele velika draga
stanovanja. — Iz preiskovalnega
zapora so izpustili g. Oroslava Dolenc.
Preiskava se nadaljuje.

Štajarske novice. Roparski na-
padalec pri Laškem, o katerem smo ne-
davno poročali, se piše A. Vodnick. Star je
34 let in je doma blizu Ptuja. — Nova
cesta, ki bo šla od državne ceste v Spo-
dnji Hudinji, (od kovača Šribarja) na celjsko
okolisko pokopališče, se je začela delati pre-
tekli ponedeljek. Delo gre spretno od rok,
ter bo ta cesta gotova v par dneh. — Pre-
meščanje. Finančni minister je iz službe-
nih ozirov premestil c. kr. geometra Em.
Martinyja iz Celja v Maribor. Njegov na-
mestnik je novoimenovani c. kr. geometra
R. Verbič; svoj sedež pa ima v Konjicah in
ne več v Celju. — Hrošči. Okrajni odbor
ptujski je javil vsem šolskim vodstvom, da
plača za vsak liter hroščev 4 vinarje. —
Halozah je sedaj vse v najlepšem cvetu
in če ne bo kake ujme, bo letos vsako-
vrstnega sadja prav obilo. — Hudobna
roka je polomila mnogim posestnikom na
Hajdini sadna drevesa. — Pretep v Le-

skovcu. Pretečeno nedeljo pretepli so
v gostilni Blodnikov nekega Petrovič
Franc-a, potem so ga vrgli na okrajno cesto,
kjer je nezavesten obležal. Kasneje so ga
zanesli v župnišče in g. župnik je vzel tega
siromaka pod streho, akoravno je bilo že o
polnoči. Ko je Petrovič prišel k zavesti,
pogrešal je mošnjo, v kateri je bilo 40 gl.
shranjenih. Bil je torej bit in okraden. —
Osem bratov-vojakov. V Jager-
bergu, okraj Felbach, živi mati, kateri so
letos osmega sina potrdili k vojakom. Vseh
osem sinov bo torej nosilo suknjo cesarjevo.
Starši so živi in zdravi.

Človeško okostnico sta našla Janez
Petrovič iz Trešovja, občina Podkraj, in
delavec Tomaž Starman pri kopanju na njivi
v jarku blizu velike ceste. Kostni so bile tako
trhlene, da so takoj razpadle. Ostanke so
prenesli na pokopališče v Podkraju. V tem
kraju se večkrat taki slučaji pripete. Vsako
hudodelstvo je izključeno, pač pa so to
ostanki padlih vojakov iz francoske vojne
za časa Napoleona I., saj je dovolj znano,
da so se vršile ravno ondi med avstrijskimi
in francoskimi vojniki večje ali manjše
praske.

**Slovensko športno društvo v
Celju.** Ustanovilo se je v Celju slovensko
športno društvo, ki ima svoj igralni prostor
za lawn-tennis, katerega si je dalo na novo
napraviti, za glazijo ob ljubljanski cesti.
Prostor je lep in obširen, ter vlada ob lepih
dnevih na igrišču živahno in veselo gibanje.
K temu društvu je pristopilo že okrog 50
članov.

Desetletnico praznuje letos »Tržaška
posojilnica in hranilnica«.

Napad na stražnika v Trstu.
Stražnika Jak. Trevna v Trstu sta včeraj
zjutraj, ko se je vračal v svoje stanovanje
v Via Miramare, napadla dva neznanca, ka-
terih eden mu je vrgel v obraz saj, drugi
pa ga vrgel na tla in sunil z bodalom v srčno
stran. K sreči je pa debel zapisnik v žepu
preprečil gotovo smrt. Stražnik se je potem
oprostil napadovalec in ju zasledoval s
sabljo. Mej begom je pa še eden napadalec
ustrelil s samokresom na Trevna in ga na
desni roki znatno ranil. Zločinca sta pobe-
gnila brez sledu.

**Novo laško politično društvo v
Trstu.** Tržaško namestništvo je odobrilo
pravila tega novega laškega političnega dru-
štva, ki bo vladajoči laški klikli delalo menda
veliko preglavic. Duša mu je bivši tržaški
župan dr. Karol Dompieri. Društvo se ime-
nuje »Domenico Rossetti«.

Stavka v Trstu. Iz Trsta se danes
poroča, da se stavka v »Stabilimento tecnico«
in v Lloydovem arsenalu nadaljuje. Ravnat-
eljstvu ste odgovorili stavkujočim, da dobe
odgovor, ko bodo upravni svetniki njihove
zahteve pretehtali. Delavci hočejo počakati
v stavki, da se to zgodi, in do tedaj odkla-
njajo posredovanje obrtnega inspektorja.

Stavka v Karpanju. Iz Pazina se
poroča, da je včeraj v rudniku Karpanj na-
stala stavka.

V mejnarodni panorami je danes
zadnjič videti velike prevozne parnike in
njih notranjo opravo v hamburškem prista-
nišču, pričenši z jutrišnjim dnevom pa pride
na vrsto druga serija burske vojske.
V tej seriji se vidi mej drugim Durban z
luko, dalje Port Elisabet, taborišča na otoku
Sv. Helena, potem junak Delarey s štabom
in French v družbi angleških častnikov ter
razni prizori z bojišč v Zmajevskih gorah.
Tudi znani burski »dolgi Tom« se pokaže
v posebni sliki. — Za naslednji teden se
pripravljajo prizori s cesarskih ma-
nevrov.

Glas iz občinstva. Kdor le nekoliko
pozna v Ljubljani tržne razmere, zapazi na
prvi pogled pomanjkljivost in nered glede
razdelitve posameznih prodajalnih skupin.
Tako n. pr. kmetiške prodajalke mestne oko-
lice in one, za katere prostor je določen na glav-
nem trgu — ne donajajo samo masla, sira,
mleka, jaje, suhega sočivja i. t. d. v prodajo,
ampak tudi zelenjad, ker one dobro vedo, da se
pri tem marsikaka kronca vtrži, kajti dandanes
se tudi na deželi čim dalje bolj zanimajo za
vrtinarstvo. Umevno je torej, da večina od-
jemalk rade tukaj zelenjavo kupujejo, ker
imajo pri rokah tudi druge potrebščine in
si poleg tega prihranijo pot in zamudo časa.
Nasproti temu so pa naše Trnovčanke in Kra-

kovčanke nameščene na najmanj ugodnem
tržnem prostoru, tukaj se kupuje le tedaj,
kadar okoličanke domov odidejo. Res je sicer,
da je bilo malo številce naših trnovskih in
krakovskih prodajal premeščenih v šolski
drevored, kjer so toliko na boljem, da kupov-
valke mesa ob enem — in to, ker jim je
pri rokah tudi zelenje, tukaj rade kupujejo.
Očividno je torej, da potem zelenjarice pred
škofijo čisto nič ne prodajo, da celi dopoldne
na trgu zastoj posedaajo in kupcev čakajo
in mesto da bi kak krajcar vtržile, so prime-
rane s polnimi jerbasi neprodanega blaga
domu se vračati. Trnovčani in Krakovčani
večinoma le od svojih vrtov žive, koliko
truda in stroškov pa da stanejo ti bori pri-
delki, to ve le tisti, ki je primoran se s
tem ukvarjati. Če mu pa še teh malih pri-
delkov ni moč v denar spečati, je tega go-
tovo edino le kriv sedanji nepraktični tržni
red. Kako lahko bi se temu opomoglo! Saj
noben prostor v našem mestu ni tako pri-
ličen za to, kakor je ravno šolski drevored;
meso in zelenje sta za kuhinjo marsikomu
neobhodno potrebna, odjemalcem pa bi bila
s tem marsikatera pot prihranjena. Seveda
bi se potem morale tudi kmetiške prodajalke
zelenjadi med domače uvrstiti, tako da bi
bil vsak primoran te vrste potrebščine tukaj
iskati. Nasproti naj bi se pa morda drugi
prestavili na Ribji trg, za kar je gotovo do-
volj prostora — in je ta prostor enak seda-
njemu v sredini ter na jako obljudenem
kraju.

Najnovejše od raznih strani.
Dijaki in častniki so se včeraj
stopili v Zagrebu v kavarni Bauer. Dijaki so
oponajali častnikom, da govorje mažarski.
Nadporočnik Tomič je udaril s sabljo ju-
rista Kastnerja. Dijaki so nato planili s stoli
nanj. Tomiču je prihitelo na pomoč šest
častnikov, ki so se ubranili dijakov z go-
limi sabljami. Nadporočnik Türk je udaril s
sabljo dijaka Lepoviča preko glave, da se
je Lepovič zgrudil, oblit s krvjo. — Prvi
maj. Zveza severno-čeških industrijcev je
sklenila odpustiti tiste delavce, ki bodo dne
1. maja praznovali. — 300 hiš pogo-
relo je v Alatu na Ogrskem. — V usta
ustrelil se je v Zofiji 14letni gimna-
zijec Basil Teodorovič, ker ga je oče karal.
— Nesrečna železnica. Pri Li-
verpoolu je skočil vlak s tira. 50 oseb je
ranjenih. — Akademikata tava. V
Zagrebu sta včeraj po noči ulomila dva tr-
govska akademika v arheološki muzej ter
sta ukradla neko srebrnino. Storičica, ki sta
sinova uglednih Sarajevčanov, sta aretirana.
— Skupno sta se ustrelila. V
Harovru sta se ustrelila pravnik Spielberg
in Berendt v istem času. — Blazniški
pazniki pred sodiščem. V Kra-
kovem se vrši obravnava proti štirim bla-
zniškim paznikom, ki so v bolnici sv. Lazara
tako pretepli nekega blaznega človeka, da
je umrl. — Kitajska igralna dru-
žba bo pričela svoje gostovanje po raznih
evropskih gledališčih. Tudi na Dunaju bo
gostovala. — Maščevanje anarhi-
stov. Drž. elektrotehnik Davis, ki je mo-
rileca predsednika Mac Kinleya Czolgossa z
elektriko usmrtil, je nenadoma izginil iz
New-Yorka. Ker je dobil veliko število gro-
zilnih pism, se njegovi sorodniki boje, da
so ga anarhisti spravili s sveta. — Koliko
so vredni zobje pevke. Opera
pevka Sarkisova je pri neki železniški ne-
sreči na Ruskem izgubila pet zob. Sedaj
zahteva 114.000 rubljev odškodnine. — Av-
tomatično krém o so otvorili v Fi-
ladelfiji. Natakarev v tej krémi ni, ampak
samo avtomati, ki imajo na razpolago 104
gorkih in mrzlih jedil. Ako gost vrže go-
tovo svoto v avtomat, dobi porcijo. — Du-
hovnika ustrelil. V mestu Sant
Andrea Campiglia se je 24letni Agletti sprl
s svojo materjo. Mati je pred besnim sinom
ušla na cesto. Sin je za njo ustrelil, a na-
mestu matere, je zadel duhovnika, ki je
ravno mimo šel. Duhovnik se je mrtev
zgrudil. — V Zadrju stavkajo delavci v
luki. Došli parobrodi ne morejo izkrcavati
blaga.

Tekmovanje z zrakoplovi. Santos
Dumont je dobil nevarne tekmece. V prvi
vrsti stoji Anglež dr. Barton, ki poziva Du-
monta na tekmovalje z zrakoplovom, ka-
tereja je Barton izumil. Tekmovanje bi se
vršilo med Londonom in Edinburghom ter
stavi Barton do 200000 K, da bo prekosil
Dumonta. Barton pravi, da se njegov zra-
koplov da izbornu voditi in da doseže do-
slej nedoseženo hitrost. Tudi neki Spencer
se oglašja in pravi, da je njegov zrakoplov
boljši od zrakoplova Santos Dumontovega.
To kaže, da se zrakoplovstvo jako živahno
razvija in da se naposled res skoro uteg-
nemo voziti po zraku.

Cenene doktorske diplome. Kdor
je hotel na lahak način postati doktor, imel
je do zadnjega časa ugodno priliko na ko-
lovarskem vseučilišču. Ondi se je dobilo
doktorsko diplomu za 40—50 K. Delil jih
je za to ceno vseučiliški — pedel. Prodajal

je dijakom diplome, katere je kradel profesorjem iz zaprte omare. Ponaredil je ključ od omare in prišel trgovino z diplomami. Rektor je prišel po dolgem času na sled tej slepariji, zapečatil je omaro z diplomami in je odredil preiskavo.

Homer in alkohol. Prepri o alkoholu in njegovem vplivu je bil že v dobi tega starega pesnika. Eni so trdili, da vino daje moč človeku, drugi pa so bili tega mnenja, da vino slabi človeške moči. V neki knjigi Ilijade govori Hekabe svoemu sinu Hektorju: »Počakaj, da ti prinesem vina in boš daroval Jupiterju in drugim bogovom in boš sam pil in utrdil zdravje in moč. Utrujenemu možu prinaša vino krepčilo, in ti si se utrudil v boju za svoje!« Hektor pa odgovarja (264 verz.): »Ne ponujaj mi sladkega vina, častljiva mati, da me ne oslabiš, da ne pozabim na svoj pogum in svojo bojevitost!« Po modernem naziranju ima tedaj Homer prav: alkohol najpogreje uname in potem oslabi moči!

Ogromni uspeh romana. Roman »David Harum«, ki ga je spisal Eduard N. Westcott, je bil dosedaj razprodan v 500.000 eksemplarih. Pisatelj je pisal svoje delo, ko je bil v največji revščini, ker ga je obiskala neozdravljiva bolezen. Šest založnikov je zavrglo njegov rokopis, sedmi (Appleton in dr.) je sprejel ponudbo. Westcott je prebral še korekturo in je umrl.

Turški reformatorji. Na Turškem se trudijo pristati »mladoturškega« gibanja, da bi reformirali islam v smislu zapadno-evropske kulture. Na čelu jim stojita princ cesinja Hairie Hanen in njen soprog Noury bej. Z neupogljivim absolutizmom se oficijelna Turčija brani te izpremembe, ker dobro ve, da je nemogoče spraviti novodobno omiko z mohamedanstvom, katero je podlaga turškemu cesarstvu. Sedanji sultan Abdul Hamid je bil v mladih letih sam mladoturškega duha, zdaj pa o tem ne mara nič slišati. Noury bej in soproga sta izgnana iz Turčije in živita v Londonu. A tudi Noury bej ima svoje pravice v Turčiji. Država mu je namreč dolžna ogromno svoto, katere mu ne more plačati. Princinja Hairie Hanen se nosi seveda popolnoma a la parisienne, kot »evropska« dama.

Zanimiv kongres. Od 18. do 21. avgusta bode v Friburgu v Švici mednarodni kongres na čast blažene Device Marije. Razpravljalo se bo v petih odsekih: 1. Dogmatična vprašanja; 2. češčenje bl. Device Marije; 3. bl. Devica Marija v zgodovini; 4. Kongregacije in bratovštine presv. Device; 5. presveta Devica in socialno vprašanje. — Kdor želi prisostvovati kongresu, naj se obrne na friburškega kanonika Kleivera.

Poroča vdovca poleg ženinke krste. Nekaj takega se je nameravalo izvršiti v San Francisku. Vse je bilo pripravljeno za poroko: Mož umre, gđ Alice A. Starrett in poročne priče. Tedaj je prišel Dr. Gardner, ki bi moral zvezati dvojico: »To je strašno«, je rekel, »jaz ne poročim. Kaj vas je vendar napotilo do tega?« — »Poslednja volja moje žene«, je odgovoril vdovec, »ob zadnjih zdihljajih sem ji moral obljubiti, da se poročiva z gđ. Starrett poleg njene krste«. Poroča in pogreb ob enem, to je pač nekaj nenavadnega.

Pouk za anarhiste. Policija v Rochestru je prišla na sled neki anarhistični knjigi, v kateri je vse opisano, kako se vlak razstrelje in koliko nitroglicerina je treba za razstrelbo. Knjiga je tiskana v tiskarni John Mosta; obsega 500 strani. Sodi se, da je bila razdeljena med anarhistične pripadnike z namenom, da bi kedo pogljal v vlak, s katerim se je po Ameriki vozil princ Henrik.

Iz Evrope v Ameriko po zrakovu. Santos Dumont izjavlja, da se bo v 10 letih zrakoplovstvo povzdignilo na tako višino, da se bodo potniki potom zrakoplovov prevažali iz Evrope v Ameriko, kar bo seveda dosti hitreje, nego s parniki.

Jetniški uradniki — zločinci. Skoro vsi višji in nižji uradniki v ruski jetniški koloniji Sahalin so prišli v preiskavo radi goljufije, ponarejanj uradnih listin in raznih nenravnstvenih dejanj. Najhujših stvarij se dolži načelnika Murawiegega.

Nekaj o šampanjcu. Šampanjec je bil do konca 17. stoletja rudeč in se ni pivil. Še-le okrog leta 1690 je iznašel benediktinski pater Don Perignon v opatiji Hautvilliers na Francoskem način, po katerem se šampanjca s pomočjo črnih jagod speni in scisti. Torej še pri šampanjcu, katerega liberalni pravi radi pijo, se morajo spominjati na »črnuhe«.

24 let po nedolžnem zaprt. Iz Pariza javljajo: L. 1878 je bil obsojen lekar Danval na smrtni zapor. Sodisce je razsodilo, da je otroval svojo soprogo. Veščaki so izjavili, da je bil v železcu pokojnice najden strup. Sedaj po preteku 24 let se je profesor Cornil pričel zanimati za stvar in je dokazal, da ona količina strupa ni mogla otrovati žene. Danval je sedaj puščen na svobodo. Ta slučaj je vzbudil zopet mnogo nezaupanja proti sodnijskim izvedencem.

Ali se ženi, ali pa pusti službo. Lastnik neke tovarne na Gor. Ogrskem je odredil, da ne trpi več v svoji službi neozženih. Vsem uslužbenecem je dal rok enega leta, da si poiščejo družice, ali pa gredo v pokoj. Starejši neozženjeni uslužbenici, ki bi lahko še služili, a se ne upajo kaj prida oženiti, so silno potrpi, pa upati je, da si z malim trudom vendar pridobijo žene.

Rubensonova »Sveta obitelj«. Glasovito Rubensonovo sliko, poznano celemu nabraženemu svetu pod imenom »Sveta obitelj«, je kupil novijorski milijonar J. H. Smith za 50.000 dolarjev ter jo poklonil novijorskemu metropolitanskemu muzeju.

Nova ženska strast. V Novemjorku je redarstvo zalotilo igravnico po vzoru one v Monte Carlo. V tej igravnici so ameriške dame upravljale svoj denar. To igravnico so skrbno zakrivala in so izredno dolgo časa ohranile tajnost, ako se pomisli, da se je igranja udeleževalo 40 dam. »Ustanovnice« je policija zaprla.

Pred poroko v smrt. Lepa Magda Smidh iz ogrskega mesta Battasze je bila zaročena. Dan pred poroko je obiskala svoje znance. Ko se je s svojim zaročnikom in znankami mudila na nekem vinogradu, prišla ji je mala deklica pismo. Nevesta se je oddaljila, a nazaj je ni bilo. Drugi dan, na dan poroke, so jo našli v vinogradu s prestreljeno glavo. Poleg nje je ležal tudi mrtev mlad mož. Stariši so jo silili poročiti se s človekom, katerega ni marala, zato je umrla dan pred poroko skupno z možem, katerega je imela rada.

Absolvirani realoc umoril mater in sestro. V Moskvi stoji pred sodiščem absolvirani realoc Aleksander Kara, ki je ukradel svojemu očetu iz zaprte škrinje 500 rubljev, da kupi darov svoji nevesti. Ko je njegova mati prišla na sled tatvini in mu grozila, da pove očetu, jo je Kara ubil, ob enem pa je ubil tudi svojo sestro, da se tako iznebi prič. Potem je prišel kričati in praviti prihitelim ljudem, da je nek neznanec vlomil v sobo in izvršil dejanje. Pri tem se je pa v izjavah tako zapletel, da so ga skoro spoznali za pravega krivca. Kara ne taj.

Opeharjeni dediči. V Berlinu je umrl neki g. Pfeifer, ki je v svoji oporoki določil: »Vsak mojih sorodnikov, ki ne pride k mojemu pogrebu, dobi 300 mark, za ostalo premoženje sem določil v posebni odločbi, ki naj se odpre še-le po pogrebu.« Pri pogrebu res ni bilo nobenega sorodnikov, samo ena daljnja sorodnica je prišla k pogrebu, njegova stara gospodinja. Po pogrebu so pogledali odločbo umrlega posebnice in v tej odločbi je stalo črno na belem: »Vse ostalo premoženje dobi tisti izmed mojega sorodstva, ki se ne oziraje na obljubljenih 300 mark vendar le udeležijo mojega pogreba«. Stara oddaljena sorodnica je sedaj bogata dedinja, ostali sorodniki delajo dolge obraze, svet se jim pa škodoželjno smeje.

V zrak pognali vojašnico. Dvonaestopropno vojašnico v Managui (Nikaragua) so nasprotniki ondotne vlade pognali v zrak. Skoro 200 vojakov je mrtvih. Hiše v okolici so poškodovane.

Pozabljena pogača. Dunajski slaščičar Viktor Schmid je izstopil iz železniškega voza v Mödlingu. Ko se je vlak pričel pomikati naprej, opazil je, da je pozabil v vlak naračeno pogačo. Skočil je nazaj na vlak in zopet iz vlaka, a pri tem je padel in obledel na tiru nezavesten. Danes se poroča, da je Schmid umrl.

Mož je gospodar! Simon Uzsu na Saškem je bil jako radikalen gospodar. Nedavno je prišel pijan domov in žena ga je karala. Uzsu je vzel sekuro in ne da bi zini besedico, preklal je ženi glavo. Orožniki so ga prijeli in odvedli v zapor. Ko ga je preiskovalni sodnik vprašal, zakaj je ženo ubil, odgovoril je Uzsu: »Ker mi je ugovarjala; pa naj se še enkrat oženim, zopet bom ubil ženo, ako mi samo z eno besedo ugovarja, ker mož je gospodar v hiši!«

Kaznjenceva dedščina. Iz Temčvara poročajo: Nosač vred Miha Körner, ki ima radi raznih prestopkov odseden še eno leto zapora, dobil je naznanilo, da mu je njegov ded v Düsseldorfu kot edinemu sorodniku zapustil 100.000 mark. Ubogi nosač bo torej iz zapora prišel kot bogataš.

Velikonočno obhajilo kaznjencev. Pretresljiva slavnost se je vršila 21. t. m. v rimski osrednji jetnišnici »Regina Coeli«. Po stari navadi deli kaznjencem pri tej slavnosti sv. obhajilo kardinalni vikarij sv. očeta kardinal Respighi. Sedmim kaznjencem je kardinal podelil sv. birmo, 23 kaznjencev je to pot prvič prejelo sv. obhajilo. Kardinal je kaznjencem tako prisrčno govoril, da se mnogi niso mogli vzdržati solza. Tako cerkev vodi s pravega pota zašle ljudi nazaj na pravo pot.

Škodljivost opojnih pijač — slabo dokazano. Pariški antialkoholno društvo »La prosperité« je imelo nedavno svoj shod. Da bi tudi privržencem opojnih pijač jasno dokazal, kako uničujejo deluje na organizem uživanje opojnih pijač, dal je predsednik eno morako svinjo opiti z maljo, špiritom, absintom i. t. d., drugo pa s čisto studenčnico.

Ko je koncem predavanja hotel pokazati poslušalcem ta različni dvojni vpliv ter odprti shrambo, skakala je opita živalica živahna in zdrava, dočim je ona ki je pila vodo, brez zavestna ležala na tleh. S silo so ji morali viliti v gobček nekoliko — konjaka, da si je zopet opomogla. — Seveda je bil vspeh pouka nasproten.

Kake hiše građe milijonarji? V ameriških »Združenih državah« stanujejo mnogi ljudje v hišah, visokih do 20 nadstropij. Nek milijonar Frick v Pittsburgu si je pa dal zgraditi hišo v 23 nadstropju. Vsa notranjost te hiše je iz belega marmorja, ki se dovaža iz Grške. Deset električnih vpenjač vzdiguje prebivalce v razna nadstropja. Vsa palača je električno razsvetljena. Nad 23 nadstropjem je milijonar uredil krasno kopališče z basenom za plavanje. Palača je veljala 48 milijonov mark. Zanimivo je, da je Frick dobil vse svoje premoženje z delom in srečnimi špekulacijami in da t. daj, ko je prišel v Ameriko, ni imel premoženja.

Vsa Angleška razsvetljena. Z velikanskim projektom se bavijo na Angleškem. Ves otok hočejo na predvečer kraljevega kronanja razsvetliti z velikanskimi kresovi na tak način, da bo večer svetel, kakor dan. Ob 9 uri 55 min. zvečer bodo raz 3000 hribov zletele v zrak rakete. Vsak kres bo veljal 500 K in bo imel 30 metrov visok plamen.

Kravo za — šest krajozarjev je prigoljufal te dni neki poljski žid v galiski občini Tirgušor od neke kmetice. Pobotala sta se za 120 K, kateri znesek ji je izplačal s 6 zlati po 20 K, ki so pa bili le — poclajeni krajozarji.

Sejmi po Slovenskem od 28. aprila do 3. maja. Na Kranjskem: 28. v Ilir. Bistrici; 1. maja v Boh. Bistrici, Svibnju, Tirni, Planini, Crnomlju in na Travi pri Kočevju; 2. v Boštanju; 3. pri Fari. — Na sloven. Štajerskem: 28. v Kojncih in Dolu pri Hrastniku; 1. maja v Ljubnem, pri Sv. Filipu v Veračah, na Hajdinji, pri Sv. Barbari, v Halozah, Ljuncu, na Muti in v Velenju; 3. v Loku. — Na Koroškem: 2. maja v Frežah, Kapli, Redendolu in Saksenbergu; 3. v St. Andreju, Trgu, Lavamintu in Zgorn. Dravogradu. — Na Primorskem: 28. v Brezovici; 1. maja v Gorici, Grobniku in na Bukovi; 2. v Hrpeljah in Glemoni; 3. v Sežani.

Darovi

Za osnovanje »Dijaškega doma« v Celju so darovali doslej prispevke: Leta 1899: G. J. Serbec, odvetnik in dež. glavarja namestnik v Celju povodom svojega najvišjega odlikovanja 1000 K, katere so naložene na hranilno knjižico posojilnice v Celju št. 7310 in so doslej narasle z obrestmi na 1132 K 94 h; g. Mihael Jezovšek, c. kr. notar na Vranskem 20 K; g. dr. Anton Schwab, zdravnik v Celju, 20 K; sl. Posojilnica v Celju 200 K; Vseslovenski sklad 10 K 8 h; slav. okrajni zastop v Celju 400 K; g. dr. Serbec kot dobiček pri prodaji Keršetove hiše 600 K — L. 1900: Sl. posojilnica v Celju 200 K; sl. posojilnica v Pišecah 10 K. — L. 1901: Sl. posojilnica v Celju 200 K; sl. okrajni zastop v Celju 400 K; vsled poravnave z g. dr. Vrečkom, Lipavo in Zupančič 20 K, kateri znesek je naložen na ime »Dijaški dom« v Celju na hranilno knjižico posojilnice v Celju št. 7318 in iznaša s priraslimi obrestmi 2218 K 21 h. Pri Slomšekovi slavnosti v Ponikvi je nabrala g. Adela dr. Dečkova znesek 411 K 10 h, kateri je naložen na hran. knjižo posojilnice v Celju št. 8296 ter znaša z n. raslimi obrestmi vred 436 K. — L. 1902: vsled započete akcije za skorajšnjo ustanovitve »Dij. doma« v Celju: G. Ivan Vrhovnik, trnovski župnik v Ljubljani, 20 K; g. dr. Iličič, c. kr. profesor v Ljubljani, 6 K; g. Ciril Pirc, trgovec in dež. poslanec v Kranju, 10 K; č. g. Blaž Grča, župnik in dež. poslanec v Šempasu, 10 K; č. g. Franc. Moravec, mestni vikar v Ptuj, 20 K; gđ. Ant. in Mar. Štupca, učiteljici pri Sv. Marku 10 K; g. Štefan Rojnik, c. k. oficijal v Gradcu, 10 K; č. g. Anton Korošec, urednik v Mariboru, 10 K; g. dr. Benjamin Ipavc, zdravnik v Gradcu, 50 K; č. g. Anton Cestnik, c. kr. gimn. profesor v Celju, 20 K; g. Lovro Baš, c. kr. notar v Celju, 20 K; g. dr. Ivan Dečko, odvetnik in dež. posl. v Celju, 500 K; g. Jožef Kožuh, c. kr. gimn. profesor v Celju, 50 K; g. dr. J. J. Vrečko, odvetnik v Celju, 200 K. — Vse skupaj 4723 K 15 v.

Telefonska in brzojavna poročila.

Velik požar.

Dobrepolje, 26. aprila. Zdenska vas pogorela. V eni uri je izmed 49 števil pogorelo 43 gospodarjem, ostalo je le 6 števil. Prosi se nujne pomoči. Ramoveš, nadžupnik.

Dunaj, 26. aprila. Cesar Franc Jožef je imenoval pruskega princa Henrika avstrijskim admiralom.

Dunaj, 26. aprila. V seji državnega zbora prihodnji ponedeljek pri indirektnih davkih sta zaznamovana kot govornika tudi poslanca Povše in Mastalka. Pri točki »mitnice« sta naznanjena le dva govornika. Minoritetni votum, naj se mitnice odpravijo s 1. julijem, bo stavil poslanec Schraffl. Finančni minister pravi, da odstopi, ako bi bil predlog sprejet. Vlada torej skuša pridobiti poslanca, da bi glasovali proti temu predlogu.

Dunaj, 26. aprila. Danes je imel ministerski svet sejo pod Koerberjevim predsedstvom. Navzočni so bili vsi ministri.

Trst, 26. aprila. Tu stavka še okoli 80 delavcev pri Lloyd. Dva delovodja nista hotela delavcev siliti k delu in sta odpuščena. Policija je aretirala več delavcev in jih izpraševala o štrajku. Delavci to smatrajo kot vmešavanje policije v njihove zadeve in so zelo nevoljni.

Pulj, 26. aprila. Na tukajšnji opazovalnici so opazili danes dopoldne ob 9:23. min. močan potres južnovzhodno. Središče potresa je skoro gotovo bilo v Dalmaciji ali pa v Srednji Italiji.

Dunaj, 26. aprila. Kakor se čuje, bode vlada ugodila željam lekarniških farmacevtov.

London, 26. aprila. Sem pride v kratkem večje število ruskih policistov, ki bodo zasledovali izvor po Rusiji se razširjajočih zarot.

Bruselj, 26. aprila. Krüger je dobil iz Južne Afrike poročilo, da na sklep miru na podlagi angleških pogojev ni misliti.

Umrli so:

23. aprila. Marija Čokan, usmiljena sestra, 27 let, Radeckega cesta 11, tuberkuloza.
V bolnišnici:
22. aprila. Andrej Odlaček, dninar, 67 let, jetika.
— Ana Mittermayr, delavčeva hči, 4½ leta, jetika.
24. aprila. Liza Jesenko, gostinja, 76 let, myodegeneratio cordis Hydrops universalis. — Marija Königsberger, steklarjeva žena, 56 let, carcinoma cystis felleae.

Dunajska borza

dné 25. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101:65
Skupni državni dolg v srebru	101:50
Avstrijska zlata renta 4%	120:40
Avstrijska kronska renta 4%	99:63
Ogerska zlata renta 4%	119:95
Ogerska kronska renta 4%	97:70
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1597:—
Kreditne delnice, 160 gl.	871:50
London v ista	240:20
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117:22
20 mark	23:44
20 frankov (napoleonidor)	19:06
Italijanski bankovci	98:15
C. kr. cekini	11:28

Zitne cene

dné 25. aprila 1902

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 9:15 do 9:20
„ „ maj	8:99 „ 9:00
„ „ jesen	8:00 „ 8:01
Rž za pomlad	7:30 „ 7:35
„ „ maj	7:15 „ 7:17
„ „ oktober	6:89 „ 6:90
Koruza za maj-junij	5:12 „ 5:13
„ „ oktober	5:26 „ 5:27
Oves za pomlad	7:89 „ 7:90
„ „ oktober	7:89 „ 7:90

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 9:00 do 9:01
„ „ maj	8:91 „ 8:94
„ „ oktober	7:86 „ 7:87
Rž za april	7:16 „ 7:17
„ „ maj	— „ —
„ „ oktober	6:58 „ 6:54
Oves za april	6:70 „ 6:71
„ „ maj	— „ —
„ „ oktober	5:78 „ 5:79
Koruza za maj	4:88 „ 4:94
„ „ julij	— „ —
„ „ oktober	5:01 „ 5:02

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9:10 do 9:56
„ „ južne zel.	9:20 „ 10:60
Rž	7:45 „ 7:70
ječmen	7:20 „ 8:30
„ „ ob Tisi	6:85 „ 7:75
Koruza ogerska, stara	5:75 „ 6:65
„ „ nova	5:20 „ 5:25
Činkvart „ stara	— „ —
„ „ nova	6:35 „ 6:70
Oves srednji	7:10 „ 7:30
Fišol	7:75 „ 10:75

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806 m. srednja tlač 726-0 mm

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temp- eratura v Celziju	Vetrovi	Nebo	Pojasna v. m. zrak
25. 8. zveč.	784.3	12.9	sr. jzah.	jasno	
7. zjutr.	781.3	11.7	sl. jug.	del. jasno	0.0
8. popol.	729.8	13.4	p. m. jzah.	pol. oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura 13.2 normalna 11.3

Zahvala. 535 1-1

Za tako obile dokaze odkritosrčnega
sočutja o smrti prečastitega gospoda

Janeza Babnika,

župnika

kakor tudi za mnogoštevilno odlično sprem-
stvo k zadnjemu počitku, ki je na tako lep
način pokazalo spoštovanje do pokojnika,
izrekava vsem in vsakemu posebej najprisr-
čnejšo zahvalo.

Toplice, dne 23. aprila 1902.

Andrej Česenj, Peter Janc,
župnik in nač. kaplan.

Zahvala. 530 1-1

O priliki smrti naše iskreno ljubljene
tete, gospe

Ane Švelc, roj. Knavs

posestnice in gostilničarke

se nam je izkazalo od vseh strani globoko
sočustvovanje. Za to, kakor tudi za krasne
vence izrekamo svoje najodkritosrčnejšo
zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, ki so prišli v tako obilem številu,
da so spremili predrago pokojnico k več-
nemu počitku. Zlasti se zahvalujemo častiti
duhovščini, gg. pevcem moškega pevskega
društva „Kranj“ za ginjažijo žalostinki, dalje
slavni godbi tukajšnega gasilnega društva
in slavnemu „Slov. bralnemu društvu v
Kranju“, ki se je vdeležilo pogreba z za-
stavo, kakor tudi vsem častitim damam in
gospodom mesta Kranja za mnogobrojno
spremstvo.

V Kranju, 25. aprila 1902.

Žalujoča rodbina Rus-ova.

Toplice Rogatec Slatina.

Južne železnice postaja Pölschach. 411 12-3

Krasno poletno bivališče.

Preizkušeno zdravilišče za bolezni
v želodcu, na jetrih in ledvicah,
zoper sladkorno bolezen, žolčne
kamene, katäre v goltancu in na
krlju. Prospekte pošilja vodstvo.

Bronza, tekoča, v poljubni boji, je najboljša
in najpripravnejše sredstvo za po-
zlačenje in bronžiranje vsakovrstnih predmetov
ter daje najboljši lesk trajnosti. Tudi **bronzni pra-**
šek se dobiva v prodajalnici oljnatih barv tvrdke
BRATA EBERL v Ljubljani, Franciškanske
ulice.

Vnanja naročila po povzetju. 524 2 12-1

Spretnega akvizitêrja za Ljubljano in okolico

z visoko provizijo, oziroma stalno plačo,
sprejme zavarovalnica I. vrste.

Ponudbe pod „Atlas“ na upravnishvo
„Slovenca“. 508 2-2

Naznanjamo tužno vest, da je gospa

Jerica Hribar,

mokarica

v 69. letu svoje starosti, večkrat previdena s sv. zakramenti, po dolgotrajni
bolezni, vsa vdana v boljo božjo, danes 26. t. m. mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v nedeljo, 27. t. m. iz hiše žalosti na Starem trgu št. 21.

Slovesno cerkveno opravilo po ranjki bo pri Sv. Jakobu v torek, dne
29. t. m. ob 8. uri.

Blago ranjko priporočamo v pobožno molitev.

V Ljubljani 26. aprila 1902.

Žalujoči ostali.

583 1-1

Mesto vsakega drugega naznanila.

P. T.

Ministerstvo za nauk in bogočastje (od-
redba list XIV ex 1900) odredilo je

preskušanje strelovodov

vsako, oziroma vsako drugo leto.

Za obila preskušanja postavljanja in
popravljanja strelovodov priporoča se z
velespoštovanjem 527 3-1

Alojzij Fakin,

oblastv. potrjeni strelovodec in preskušalec.

Glince št. 96, pošta VIČ pri Ljubljani.

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,

v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste.

Fotoplastična potovanja po celem svetu v
popolni istini.

Le do danes sobote 26. aprila razstavljeno:

Ogled oceanskih parnikov,

ko iz Cuxhavena in Hamburga s potniki odhajajo.

Od nedelje 27. aprila do vstevši 3. maja
razstavljeno:

Nadaljevanje burske vojske.

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od
9. jutraj do 9. zvečer. 523 1-1

VABILO

na

redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Domžalah,

reg. zadruga z omejeno zavezo“

ki se vrši

dne 11. maja 1902 ob 1/4. uri popoldne

v posojilničnih prostorih v Domžalah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za l. 1901.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

531 1-1

Načelstvo.

Iščem

stenografa,

zmožnega slovenske in nemške stenografije.

510 2-2 Dr. Jos. Sernec v Celji.

VABILO

na

redni občni zbor

„Kmetijske zadruge na Bledu,

registr. zadruga z omejeno zavezo“,

kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 11. maja 1902,

ob 1/5. uri popoldne

v stari šoli v „Gradu“.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računov za l. 1901.
4. Izpolnilna volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Na Bledu, dne 25. aprila 1902.

514 1-1

Načelstvo.

Na najvišje povelje Nj. c. in k. apost. Veličanstva

XXII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija,

odbita v Avstriji postavno dovoljena, ima 17.822 do-
bitkov v gotovem denarju v skupnem znesku
442.850 kron.

Glavni dobitki znaša

200.000 kron

v gotovem denarju.

Žebarje nepreklicljivo dne 12. junija 1902.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke so dobili na Dunaju pri uradu za državne
loterije, III. Vordere Zollamtstrasse 7, po loterijah,
trafikah, pri davčnih, poštnih, brezjavnih in želez-
ničnih uradih ter v menjalnicah itd. — Načrti za žre-
banje brezplačno. 13 10-1

Srečke se pošiljajo poštine prosto.

C. kr. vodstvo državne loterije.

Oddelek za državne loterije.

Razpisuje se

služba organista in cerkvenika

na Vačah.

Cecilijanec ima prednost. — Služba se
lahko takoj nastopi. 525 3-1

Župni urad Vače.

Stanovanje,

obstoječe iz 3 sob. 1 sobice s pritliklinami,
v I. nadstropji, je oddati za avgust termin
Pred škofijo št. 18. 516 1-1

Natančneje izve se isto tam.

Kmetija

v prijaznem kraju blizu železniške postaje
na zgor. Koroškem, ki ima 25 birnjev
posetve, dosti paše in sena za 10-12 repov
živine, osem oralov gozda in hišni mlin, se
tako prodaja iz proste roke. — Ob enem se
proda tudi tik zraven stoječa **gostilna z**
štacuno za mešano blago, s **tobakarno**
in **žganjetočem**, ima lepo in veliko novo
klet, pokrito kegljišče in novo zidano go-
spodarsko poslopje. — Se prodaja skupno s
kmetijo ali pa vsako samo zase kakor je
g. kupcem ugodno. — Natačna pojasnila daje
V. Falle gostilničar v Srejah, pošta Vrba
na Koroškem. 528 2-1

P. n. občinstvu naznanjamo, da
gospod Ignacij Valentinčič v
Ljubljani ni več glavni zastopnik
našega zavoda in zato tudi ni
opravičen, sprejemati denarje za
premijske na naš račun. — Namesto
gosp. Valentinčiča smo izročili

glavno zastopstvo za Kranjsko

g. Francišku S. Rojniku,
v Ljubljani, pred škofijo 21.

ter prosimo, da se vsakdo v za-
varovalnih zadevah z zaupanjem
obrača do njega. 488 5-2

„Concordia“

libračko-brnska vzaj. zavarovalnica

Zgaga, vetrovi, pehanje,

419
1-1

glavobol,

močno srčno utripanje,

brezspanje,

začasno blvanje

so večinoma znane-
nje motenja žilodčne
delavnosti. Ne sme
se prezirati tako zlo.
Pomagaja rogaski
»Templjev vre-
lec«, ako ga pijes,
kar ukazujejo tudi
»dravniki. Rogaski
»Styria-vrelec«
je močnejši in se
redno na sme piti.

Najcenejši kraj za nakupovanje politiranega ali pobar-
vanega pohištva za bale in vse druge priložnosti je pri

IVAN DOGAN-I

mizarja in prodajalec
sodne oprave v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 15 v
Medjatorji hiši.

Ceniki s podobami po-
stelj, različnih omar,
miz, stolov itd. zastoj
in franko. 8 (8)

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna
lekarna

pri Mariji
Pomagaj

Čubar, Hrvatsko, septembra 1901.

Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog
neprecenjenog dobrog in pristnog **medicinskega ribjog**
olja, katerega že die časa samo iz Vaše dobro znane
lekarnar naročam in uporabljam za sebe in svojo ro-
bino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in
lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest ste-
klenic za 2 gld. 50 kr. 1172 21

Pozdravljam in ostajam Vam udan

Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gld.
Zaloga vseh znanih preizkušenih domačih zdravil,
hospitacijskih zdravil, specialitet, kirurških priprav
in čbvez, najfinjših parfumov, medicinskih in toaletnih
mil. **Medicinska cognac**, pristno somatose krep-
čujoče vino. — Malaga, marsala, sherry, vsake-
vrstni čaj itd. itd.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto
dež. lekarna pri Mariji Pomagaj
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.
Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Za večji vrt v mestu se išče priden,
pošten in spreten

vrtnar

z dobrim spridevalom. 514 8-2

Pismene ponudbe pod naslovom „Vrtnar“
sprejema upravnishvo „Slovenca“.

Popolna oprava za specerijsko trgovino

in 1 portali (vhod) je na prodaj na
Tržaški cesti št. 47 v Ljubljani. 437 3-3

Na račun se odda pod ugodnimi
pogoji dobro zaana

gostilna na deželi

na Gorenjskem, tik farne cerkve in velike
ceste na lepem pr. sturu, s hlevom in vrtom.
Pripravna je za oženjenega krojača, urarja
ali drugega rokodelca.

Pojasnila daje iz prijaznosti upravnishvo
„Slovenca“. 501 3-3

Prav pod ugodnimi pogoji se prodá

mlin na tri tečaje

z vso opravo. Mlin je popolnoma moderno
sestavljeno in z nikdar vsahujočo vodo. Mlin
je v Vitanju in ima vedno dober promet.

Več se izve pri lastniku mliina Kan-
oijanu Molé, Vitanje, Štajersko. 500 3-2

Lepe barvane

podobe sv. očeta Leona XIII. z jubilejsko molitvijo

priporoča

prodajalnica „Kat. tiskovnega društva,
(H. Ničman).

Cena: 100 skupaj 4 K, posamezne 6 h.

Tovarna pečij in raznih
prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki stradan št. 9
priporoča slav. občinstvu in pred.
duhovščini svojo veliko zalogo
barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: ružavih, zelenih, belih, modrih,
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpež-
nih in po modernih modelih izde-
lanih. Cene nizke. 36 52-16

Lastni izdelek.

Ceniki franko in brezplačno.

Solnčnike

391 v največji izbiri 9-4
po najnižjih cenah priporoča

L. Mikusch

v Ljubljani, Mestni trg 15.

Velikanska pesa

Kraški zgodnji grah in pritlikovec
kakor tudi zanesljivo kaljiva vsa-
kovrstna semena pri

Petru Lassnik-u v Ljubljani

Marijin trg šte. 1 276 11-11
Edina zaloga na Kranjskem

Za večnost!

New-York in London nista pri-
znanala niti evropski colini ter je bila
velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati
vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu
plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem
izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
sledede p edmete le proti temu, da se
mi povrne gl. 6-60, in sicer:

6 komadov najfinjših namiznih nožev s
prstno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega
komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žilo.
12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica
za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica
za mleko;
6 kom. ang. Viktorija čašič za podklado
2 kom. efektivnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfin. sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60

Vseh teh 42 predmetov je poprej
stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gl. 6-60. Ameri-
čansko patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let,
za kar se garantuje. V najboljši dokaz,
da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, ka-
teremu ne bi bilo blago všeč, povrniti
brez zadržke znesek, in naj nikdo ne
zamudi ugodne prilike, da si omisli to

krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

ženitovanjsko in priložnostno darilo,

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 136 5-5

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega patent. srebrnega blaga
na Dunaju, II., Rembrandstr. 19 I.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali

če se znesek naprej vposlje.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno

znamko. (Zdrava kovina.)

Izveleček iz pohvalnih pism:

Pilis, 24. avg. 1896. (Pešt. komitat.)

Vaše blagorodje!

Sem zelo zadovoljen z garnituro. Prosim pošljite

moji svakinji baronici Nyary roj. Somogyi v Szante

tri take garniture baron Julij Nyary.

Gradec, 13. jun. 1897.

Z Vašo amer. patent. srebrno zbirko sem zelo

zadovoljen. Priporočal bom Vaše blago svojim znancom.

S spoštovanjem Ant. Marx, c. kr. policijski uradnik.

S patent. srebrno garnituro sem prav zadovoljen;

prosim še za štiri take garniture. — Egidij Gassner,

župnik v uradu Jenesian pri Bolzanu, Tirolsko.

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča prečistiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestih in na deželi izbornu
svojo zalogo

**cilindrov, mehkih in
trdih klobukov, turist-
skih klobukov, čepic.**

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga

lodnatih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler
v Gradci. 273 12-4

Fersan-Cacao

FERSAN-CACAO

je železnato redilno in krepilno sredstvo ter kri tvorilno in živce krepčalno, pri-
jetnega okusa in lahko prebavno. — Blagovoli se vprašati zdravnika. 513 3-1

Glavna zaloga za Kranjsko: Lekarna Mayr „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Št. 13.420.

Ustanova.

476 3-2

Pri ljubljanskem mestnem magistratu podeliti je za tekoče leto ustanovo v
znesku 200 K, osnovano po občinskem svetu 1879. leta povodom srebrne poroke Njih
Veličanstev.

Prošnje za podelitev te ustanove, do katere imajo pravico štirje ubogi obrtno šolo
obiskujoči učenci, ki so lepega vedenja, vložiti je do 10. maja letos potom šolskega
ravnateljstva.

Magistrat deželne stolnega mesta Ljubljane,

dné 12. aprila 1902.

OGLAS.

Županstva v Dobrépoljah razglašajo, da bodo

novi živinski sejmi v Dobrépoljah

in sicer:

**17. januarija, 1. maja, 31. avgusta
in 5. decembra**

na vrtu poleg farne cerkve v Dobrépoljah.

Prvi sejem bo prihodnji četrtek, dné
1. maja, na katerega uljudno vabimo prodajalce in kupce. 522 3-2

Št. 62/pr.

518 1-1

Razpis službe.

V deželni pristilni delalnici v Ljubljani izpraznjena j:

služba hišnega zdravnika

z letno nagrado 1050 K.

Pojasnila o službenih dolžnostih hišnega zdravnika daje vodstvo deželne pristilne
delavnice v Ljubljani ali pa deželni odbor.

Prosilci, ki morajo biti doktorji vsega zdravilstva, predložé naj svoje prošnje

do dné 5. maja 1902

deželnemu odboru kranjskemu.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dné 24. aprila 1902.

Mladenški cvet.

Dijaški molitvenik.

Flos juvenilis

Libellus precum in usum studiosae juventutis

priporoča

prodajalnica kat. tiskovnega društva

(H. Ničman.)

Cena eksemplaru v platno vezanemu 2 K 20 h., v
usnji z rdečo obzrobo 2 K 60 h. Po pošti 20 h. več.

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

Kathreinereja o o o o
Kneippova sladna kava

Semenj

kateri bi se imel vršiti dné 4. maja t. l. v

DOMŽALAH

se je vsled dovolbe visoke deželne vlade za letos prestavil v dan

1. maja 1902.

Županstvo Domžale dné 25. aprila 1902.

Janežič s. r. župan.

529 2-1

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1,
v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1900	kron	184,887.703—
Letni dohodki na premijah in obrestih leta 1900		33,357.497—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za odkupe itd. od postanka društva (1848)		405,307.387—
Mej letom 1900 je društvo izdalo 5556 polic z glavnico		50,898.267—

Za specijelno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do 31. decembra 1900 v vrednostnih
papirjih založila že znesek

nom. kron 21,039.000—

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

490 12-1

Gvidonu Zeschko-tu

v vili nasproti Narodnemu domu.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirajo na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 566 52-47

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Otvoritev notarske pisarne v Ljubljani.

Podpisani dovoli si naznaniti, da prične uradovati s 1. majnikom t. l.

Na Bregu hiš. št. 16, v pritličju;

od 1. avgusta t. l. naprej pa se nahaja njegova pisarna

v Miklošičevih ulicah v pritličju Jénkove hiše nasproti novi justični palači.

Dr. Rupert Bežek

498 5-5

c. kr. notar.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj **P. Herrmann**, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča **sredstvo za rast las**, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenečnimi uspehi izkušena in z jamčeno neškodljiva tekočina, ki **zabraní izpadanje las in odstrani prahaje**.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasi lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice **3 krone**. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani
pri gospodu 274 (9)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. **E. Mahr** in **U. pl. Trnkóczy** v Ljubljani, **A. Rant** v Kranji, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluviale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfinije, kakor se glasi naročilo, v svilenem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado- voljno prevzame. 704 28

Birmanska darila.

Prečast. duhovščino in slav. p. n. občinstvo opozarjam na svojo že obče znano **največjo zalogo**

zlatnine in srebrnine

najnovjšega proizvoda po najnižjih cenah. Nadalje na veliko izber **namiznih oprav** iz china in pravega srebra.

Velika izber finih

koles

in

šivalnih strojev.

Poprave se hitro izvršujejo. * Solidna postrežba z jamstvom.

Za obila naročila in obisk se priporočam velespoštovanjem

Fran Čuden v Ljubljani, Mesni trg, nasproti rofovžu.

Novi ceniki s koledarjem zastoj in franko. 485 9-3

Otvoritev notarske pisarne.

Podpisani si usoja vljudno javiti, da je pričel uradovati s

24. aprilom t. l.

v pritličju hiše štev. 5 na Valvazorjevem trgu v Ljubljani v stari pisarni zamrlega
notarja gospoda Ivana Gogole.

Dr. Karl Schmidinger

526 6-1

c. kr. notar.

IGNACIJ ČAMERNIK,

kamnosek v LJUBLJANI,

Komenskega ulice št. 28,

se priporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu v vsa v kamnoseški obrt vtevajoča se dela, bodisi umetno cerkvena ali stavbinsko-strokovnjaška. — Največja zaloga najrazličnejših

nagrobnihih spomenikov

iz vseh vrst marmorjev, katere prodaja po izredno nizki ceni.

Opozarja tudi, da so le edino pri njem kupljeni grobni okviri trpežni proti vplivu vremena, za kar jamči. 438 6-4

Zaloga šivalnih strojev

JAN. JAX v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 17.

Zastopnik
izvrstnih „Dürkopp“- in
„Waffenrad“ koles.

Novo!

Novo!

Obrednik za organiste.

Obsega vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi na pr. na Svečnico, Pepelnico, Cvetno nedeljo, Veliki teden, Markovo l. t. d., blagoslavljenje vode na praznik sv. Štefana, vlna na god sv. Janeza, hiš na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgel itd., sprejem novega župnika, škofa itd.

Knjiga lično v platno vezana z rudečo obrezo stane s pošto vred 1 K 60. v pri založniku č. gospodu **M. Štraki**, kn. šk. revidentu v Mariboru, Štajersko.

Novo!

Novo!

Stanje hranilnih vlog:
16 milijonov K.

Rezervni zaklad:
okroglo 360.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mesnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno. 21 (18)

Zadružna pivovarna v Plznu.

P. n.

Usojamo si s tem uljudno naznaniti, da smo poverili zastopstvo in prodajo našega piva za Kranjsko gospodu

H. Turku v Ljubljani

in prosimo, naj se pošiljajo naročila na naše priznane izborne, svetovno znane produkte imenovanemu zastopniku.

Velespoštovanjem

Zadružna pivovarna v Plznu.

Priporočilo. Oziraje na predstojajoče naznanilo si dovoljujem najtopleje priporočati se visoko čislanim odjemalcem in prijateljem svetovnoznane Plzenske pive in prosim, naj se mi blagovolijo dopošiljati cenjena naročila, zagotavljajoč ob enem, da se bom vedno prizadeval, da postrežem p. n. odjemalcem najskrbneje in najtočneje.

Velespoštovanjem

Hugon Turk.

532 3-1

Naročila naj pivo v sodčkih in steklenicah se sprejemajo v Ljubljani, Mestni trg štev. 15, I. nadstropje.

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincom obrobjenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjsko dobro, zvirno in trpežno izvišeno v lastni delavnici, od najpreprostejšega do najfinjšega

Št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana **tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo AVUGST AGNOLA v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju s gotso arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.**

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okraskih, strogo po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpijočih — svedoči jasno, da smo **vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu s mirno vestjo zaupamo slična dela.**

V prepričanju, po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerne. **Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer s malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.**

Župni urad v Šmartnem pri Litiji

dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa **stavbinska steklarska dela** ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega **steklarskega blaga.**

737 52-39

Dobiva se povsod po Slovenskem in Hrvaškem.

Zahtevajte pri svojih trgovcih! Poskusite!

Pazite na to znambo!

Kdor hoče v resnici dobro črno ali mlečno kavo piti, poskusi naj novo pristno domačo

479 3-5

kavino primes v prid družbi sv. Cirila in Metoda

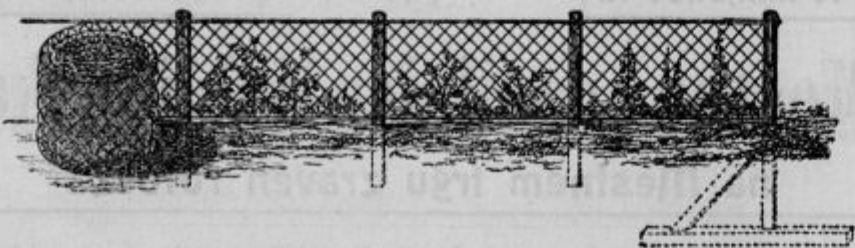
ki je izmed vseh najboljša ter jo izdeljuje domača

Prva jugoslovanska tovarna za kavine surogate v Ljubljani.

KAROL ZUPANČIČ

Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko.

izdelovatelj žičnih (dratenih) tkanin ter pletenin in trgovina s sitarskim, rešetarskim in lesenim blagom. 310 12-7

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje **pletenine in žice, pletene s strojem po uzocih**, za ograjo gozdov in vrtov, za fazanerije, kur-nike, golobjake; **mreže za presejanje** gramoza in peska. — Izdeljuje in ima veliko zalogo **medene, pocinjene in železne tkanine** za stroje, mline, okna, line, kleti; mesne sitnice, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih velikostih, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mline, kape za ogrebanje čebel, pokrivala za jedila, **razno leseno (suho) robo** itd. po najnižji ceni.

Ceniki na zahtevanje brezplačno.

Predtiskarija.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih **vezenin**, krojaških potrebščin ter raznega **drobnega blaga** — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih uvezujejo na vsakršno blago. 18 19

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

Tehnični urad.

Zaloga strojev in železja.

Ustanovljeno

SCHNABL & Co., TRST.

v letu 1877

Zastopstvo in zaloga vzorcev:

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 32.

Glavni zastop železja in tovarniških strojev.

Naprava obrtnih podjedb vsake vrste.

Instalacija strojev in parnih kotlov.

Motori na plin, bencin in petrolej sestava „Otto“. Motori na plin in vodno moč. Naprave električne luči. Napeljave električne moči. Vodne naprave itd. Naprave za centralne kurjave in ventilacije. Naprave kopališč, klosetov itd.

Zaloga cevij za vodo plin in par.

Materijal za stavbišča.

Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kolle. Pripadki. Kovine. Predmeti iz gome. Železne traverze in kolesa. Cement „Portland“ in „Roman“. Olje za kolesa in masti.

V obče vsi predmeti za obrtna podjetja.

Tvrdka je izvršila dosedaj nad 200 obrtnih naprav, med kojimi:

- 14 žag za obdelovanje lesa in pripravljanje dog.
- 36 vódnih napeljav.
- 17 tiskarn in kamnotiskarn.
- 13 mehaničnih delavnic.
- 31 podjetij za čiščenje in pečenje kave.
- 7 naprav za izdelovanje praha proti mrčesom in drog.
- 16 naprav za kurjenje z gorko vodo in s parom.
- 12 sladčičarn, pekarn, tovarn za biškot in konfete.
- 32 napeljav električne luči.

- Kakor tudi: Tovarne za kože.
- Tovarne za obleko itd.
- Perilnice in predilnice.
- Tovarne za parašin in cerezin.
- Tovarne za sardine.
- Mline.
- Podjetja za napravljanje soli.
- Tovarne za izdelovanje zamaškov.
- Stiskalnice olja.
- Naprave za vodno silo.
- Tovarne za šumeče vode.
- Distilerije.
- Podjetja za čiščenje in nakladanje žita.

V ta namen je bilo postavljenih 161 motorjev za plin in petrolej in 65 parnih strojev. 330 8-7

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj. I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 41